

31.08.2021

Kokousaika 31.08.2021 16:15 - 19:03, keskeytetty 18:21 - 18:25

Kokouspaikka Kallion virastotalo Toinen linja 4 A, nh. 1 / Sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Sazonov, Daniel
Arajärvi, Pentti (etänä)
Adouchief, Samuel (etänä)
Biaudet, Eva (etänä)
Castrén, Maaret (etänä)
Juva, Kati (etänä)
Korpinen, Laura (etänä)
Lindgren, Minna (etänä)

apulaispormestari
varapuheenjohtaja

läsnä: 166 - 172 § sekä 173 § (osit-
tain), klo 16:15 - 18:02

Muurinen, Seija (etänä)
Niiranen, Matti (etänä)
Paunio, Mikko (etänä)
Silvennoinen, Oula
Vepsä, Sinikka (etänä)

Muut

Jolkkonen, Juha
Turpeinen, Leena (etänä)
Sulavuori, Maarit (etänä)
Meripaasi, Seija (etänä)

Mäki, Tiina (etänä)
Juutilainen-Saari, Jaana (etänä)
Noso, Marika (etänä)
Korhonen, Soili
Komulainen, Veera
Bulatova, Lana (etänä)

Vajavaara, Maarit (etänä)

sosiaali- ja terveystoimialan toimia-
lajohtaja
terveys- ja päihdepalvelujen johtaja
perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja
sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalve-
lujen johtaja
hallintojohtaja
viestintäpäällikkö
yksikön päällikkö
hallintoasiantuntija
hallintoasiantuntija
nuorisoneuvoston edustaja
läsnä: 166 - 174 §, klo 16:15 - 18:39
ict-asiantuntija
läsnä: 168 §, klo 16:51 - 17:05

Puheenjohtaja

Daniel Sazonov
apulaispormestari
166-177 §

31.08.2021

Esittelijät

Juha Jolkkonen

sosiaali- ja terveystoimialan toimia-
lajohtaja
166-177 §

Pöytäkirjanpitäjä

Veera Komulainen

hallintoasiantuntija
166-177 §

31.08.2021

---

§	Asia	
166	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
167	Asia/2	Ilmoitusasiat
168	Asia/3	ATJ-tietojärjestelmän keskuskoneen käyttöpalvelujen hankinta vuodelle 2022
169	Asia/4	Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Tuomas Rantasen valtuustoaloitteeseen asukastalojen kehittämiseksi – pilotteina Asukastalo Ankkuri ja Pitäjänmäen uusi asukastalo
170	Asia/5	Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Amanda Pasasen ym. valtuustoaloitteeseen koskien maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamista nuorille ja vähävaraisille
171	Asia/6	Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Pia Pakarisen ym. valtuustoaloitteesta koskien Etelä-Karjalan mallin hyödyntämistä lainvastaisiin tekoihin puuttumiseksi kouluissa
172	Asia/7	Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen toivomusponnosta koskien Etelä-Karjalan mallin käyttöönottoa Helsingissä
173	Asia/8	Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Ville Jalovaaran ym. toivomusponnosta koskien kaupungin terveyspalvelujen riittävyyttä Meri-Rastilassa
174	Asia/9	Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Anna Vuorjoen ym. valtuustoaloitteesta koskien trans- ja muunsukupuolisten hoidon seuranta ja kehittämistä
175	Asia/10	Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
176	Asia/11	Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
177	Asia/12	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

31.08.2021

Asia/1

§ 166

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Seija Muurisen ja varatarkastajaksi jäsen Sinikka Vepsän.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

31.08.2021

Asia/2

§ 167

Ilmoitusasiat

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi ilmoitusasiat.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Veera Komulainen, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 28743
veera.komulainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveyslautakunta tiedottaa seuraavat päätökset tai muut tiedotusluontoiset asiat (asiakirjat nähtävänä sosiaali- ja terveyslautakunnan kokouksessa):

Sosiaali- ja terveyslautakunnan otto-oikeuden periaatteet ja käytännöt.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Veera Komulainen, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 28743
veera.komulainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

31.08.2021

Asia/3

Päätettävä tässä kokouksessa

§ 168

ATJ-tietojärjestelmän keskuskoneen käyttöpalvelujen hankinta vuodelle 2022

HEL 2020-007353 T 02 08 02 01

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hankkia ATJ-tietojärjestelmän keskuskoneen käyttöpalvelut ajalle 1.1.2022–31.12.2022 CGI Suomi Oy:ltä hankintalain 40 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaisesti suorahankintana. Kustannukset vuoden 2022 osalta ovat korkeintaan 2 500 000 euroa ilman arvonlisäveroa.

Käsittely

Ict-asiantuntija Maarit Vajavaara oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Vajavaara, ict-asiantuntija, puhelin: 310 43309
maarit.vajavaara(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, sosiaali- ja terveyslautakunta

Otteet

Ote

CGI Suomi Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, sosiaali- ja terveyslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ict-asiantuntija Maarit Vajavaara on kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

31.08.2021

ATJ-tietojärjestelmä on sosiaali- ja terveystoimialan sosiaalitoimen asiakastyötä palveleva kokonaisjärjestelmä. Järjestelmä on ollut tuotantokäytössä vuodesta 1988. Se koostuu ATJweb:stä, mikä on IBM-keskuskoneympäristöön toteutettu tapahtumankäsittelyjärjestelmä sekä palveluarkkitehtuuriin perustuvasta ATJnet:stä. Järjestelmällä on käyttäjiä 2 800.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on hankkinut kyseistä palvelua vuodelle 2021 päätöksellään 1.9.2020 § 136.

Hankintalain (1397/2016) 40 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan hankintayksikkö voi valita suorahankinnan, jos teknisestä tai yksinoikeuden suojaamiseen liittyvästä syystä vain tietty toimittaja voi toteuttaa hankinnan. Lisäedellytyksenä on, että järkeviä vaihtoehtoisia tai korvaavia ratkaisuja ei ole, eikä kilpailun puuttuminen johdu hankinnan ehtojen keinotekoisesta kaventamisesta. ATJ korvautuu Apotti-tietojärjestelmällä. Koronapandemian vuoksi Helsingin Apotti-käyttöönotto siirtyi lokakuusta 2020 huhtikuulle 2021. Vuonna 2021 käyttöönotto vaiheistettiin kolmeen käyttöönottoon: 24.4., 29.5. ja 6.11.2021. Käyttöönotot koskevat ATJ-järjestelmää. ATJ-järjestelmän tuotannon stabiilin toiminnan varmistamiseksi nykyistä käyttöpalvelusopimusta jatketaan hankintalain 40 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaisesti suorahankintana katselukäyttönä. Katselukäytön aikana hoideaan järjestelmän alasajotoimenpiteet, muun muassa tietojen siirto sosiaalihuollon Kanta-arkistoon.

ATJ:n keskuskonepalvelujen käyttöpalvelusopimus ja sen sosiaali- ja terveyslautakunnan 1.9.2020 § 136 päätöksellään hyväksymä muutosopimus (1130/2000, 10161327) ovat voimassa 31.12.2021 asti. Hankintaa on muutossopimuksen mukaisesti mahdollista tarvittaessa jatkaa yhteisellä kirjallisesti 31.8.2021 mennessä sovittavalla sopimuksella joko 30.6.2022 tai 31.12.2022 saakka. Siirtyneistä aikatauluista johtuen on perusteltua ottaa käyttöön optio koko vuodelle 2022 siten, että sopimus on voimassa 31.12.2022 saakka. Tällä varmistetaan, että ATJ-järjestelmän Kanta-arkistointi ja Helsingin omat arkistoinnit saadaan toteutettua.

Hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 3 kohdan mukaan toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomaisen päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita. Sosiaali- ja terveyslautakunta on 30.3.2021 § 76 päättänyt sosiaali- ja terveystoimialan viranhaltijoiden hankintavaltuuksista. Hankinnan arvioitu arvonlisäveroton kokonaisarvo on 2 500 000 miljoonaa euroa, mikä ylittää viranhaltijoiden hankintavaltuudet. Hankinnasta päättää siten sosiaali- ja terveyslautakunta.

31.08.2021

Asia/3

Hallintosäännön 24 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan toimielimen päätöksiin perustuvat asiakirjat allekirjoittaa esittelijä, ellei toimitella toisin päätä. Sosiaali- ja terveyslautakunnan esittelijä on sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Vajavaara, ict-asiantuntija, puhelin: 310 43309
maarit.vajavaara(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, sosiaali- ja terveyslautakunta

Otteet

Ote

CGI Suomi Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, sosiaali- ja terveyslautakunta

Tiedoksi

Tietohallintopalvelut

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 01.09.2020 § 136

HEL 2020-007353 T 02 08 02 01

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hankkia ATJ-tietojärjestelmän keskuskoneen käyttöpalvelut vuodelle 2021 CGI Suomi Oy:ltä hankintalain 40 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaisesti suorahankintana. Muutosso-
pimuksen mukaiset kustannukset vuoden 2021 osalta ovat arviolta noin 950 000 euroa ilman arvonlisäveroa.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Vajavaara, tietojenkäsittelyn suunnittelija, puhelin: 310 43309
maarit.vajavaara(a)hel.fi

§ 169

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Tuomas Rantasen valtuustoaloitteeseen asukastalojen kehittämiseksi – pilotteina Asukastalo Ankkuri ja Pitäjänmäen uusi asukastalo

HEL 2021-005020 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Tuomas Rantasen ja 21 muun valtuutetun asukastalojen kehittämistä koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että kaupunki laatii sekä kaupungin omia että järjestöjen asukastaloja koskevan kehitysohjelman, jossa selvitetään, miten niiden toimintaa voitaisiin vahvistaa yhdistämällä erilaisia kaupungin omia ja järjestöjen tuottamia toimintoja ja jopa yksityisten tahojen tuottamia palveluita. Samalla siinä arvioitaisiin, miten asukastalot ovat saavutettavissa eri kaupunginosissa ja onko tässä korjattavia aukkoja.

Aloitteessa on kuvattu kaupungin asukastalojen rinnalla toimivia noin 50:tä asukastilaa ja Herttoniemenrannassa sijaitsevaa tilaa, Asukastalo Ankkuria, sekä Pitäjänmäellä sijaitsevaa mahdollista asukastilaa Kaksoisvahtitupa-rakennusta, pilotteina asukastilojen kehittämiseksi. Kuten aloitteessa todetaan, asukastiloissa toiminnasta vastaavat pääosin asukasjärjestöt, jotka saavat yleensä toimintaansa tukea asukasosallisuuteen tarkoitetuista määrärahoista.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että aloitteessa tunnistetaan hyvin nykyisten asukastilojen mahdollisuudet ja haavoittuvuudet: järjestöavustusten suuntaaminen oikeille toimijoille ja tahoille, erilaisten toimijoiden ylläpitämien asukastilojen toiminnan jatkuvuuden turvaaminen ja tasapuolisen asuinalueiden alueellinen kehittäminen kuntalaisten osallisuuden lisäämisen näkökulmasta. On tärkeää, että asukastalot ja -tilat Helsingissä suunnitellaan pitkällä aikajänteellä. Sosiaali- ja terveystoimiala vastaa vielä tällä hetkellä kaupunkivetoisista asukastaloista. Muista asukastiloista vastaavat järjestöt ja vapaaehtoiset.

Asukastalojen toiminta painottuu kaupungin ja varsinkin sosiaali- ja terveydenhuollon kannalta terveyttä ja hyvinvointia edistävään toimintaan. Hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyttyä tämä toiminta kuuluu julkisen vallan osalta ensisijaisesti kunnille. Helsingissä on luontevaa, että asukastalot kuuluvat kunnan varsinaiseen toimintaan eikä hyvinvointialueita vastaavaan toimintaan. Lautakunta esittää, että asukastalotoi-

minta selvitetään kokonaisuudessaan tästä lähtökohdasta ottaen huomioon kaupungin toimialojen tehtävät terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi sekä käyttäjien asema ja tarpeet.

Asukastilat Helsingin kaupungissa

Helsingissä on noin 50 järjestövetoista asukastilaa sekä niin sanottua kylmätilaa, joissa toiminta toteutetaan ilman työsuhteessa olevaa koordinoivaa henkilökuntaa. Järjestövetoisissa asukastiloissa kerätään usein osallistumismaksuja ja materiaalikuluja toiminnan kattamiseksi. Niin sanotuilla kylmäasemilla toiminnan järjestäminen perustuu kunta-laisten ja alueen asukkaiden omaehtoiseen toimintaan. Kaupungin osuus toiminnan tukemiseen on lähinnä tilojen tarjoaminen ja/tai järjestävavustusten myöntäminen tilakustannuksiin, toimintaan ja tapahtumien järjestämiseen.

Järjestöjen toiminta tiloissa perustuu lähes poikkeuksetta vapaaehtoistyöhön. Vapaaehtoistyö täydentää parhaimmillaan palveluja, joihin kaupungin henkilöstöresurssit eivät riitä. Vapaaehtoistyön koordinoiminen haasteina ovat erilaisten toimijoiden ja erilaisista lähtökohdista toimivien järjestöjen, yhdistysten ja ryhmittymien systemaattinen ja pitkäjänteinen kehittäminen, koska erilaisia järjestötoimijoita on paljon. Lisäksi jatkuva uusien vapaaehtoisten toimijoiden saaminen, vapaaehtoisten motivointi ja toimintaan sitouttaminen tuovat omat haasteensa kehittämiselle ja koordinoinnille.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että aloitteessa ehdotettu kaupunkitasoinen uusi koordinointi ja synergiset toimintamallit asukastilojen tilankäytön tehostamiseksi voisivat edistää asukastilojen käytön jatkuvuutta, laajentaa osallisuusverkostoja ja tuoda mahdollisia uusia toimijoita mukaan aktiiviseen asukastalotoimintaan, esimerkiksi kahvila-toimintaan.

Asukastalot sosiaali- ja terveystoimialalla

Sosiaali- ja terveystoimiala vastaa yhdeksän asukastalon toiminnasta. Asukastalot sijaitsevat Etelä-, Pohjois- ja Itä-Helsingissä. Länsi-Helsingin asukastalolle ollaan etsimässä soveltuvia, saavutettavia ja esteettämiä tiloja yhdessä yhdyskuntatyön ja sosiaali- ja terveystoimialan tilapalvelujen sekä kaupunkiympäristön tilat-yksikön toimesta.

Sosiaali- ja terveystoimialan omissa asukastaloissa on palkattuna yksi vakituinen työntekijä, koordinaattori, ohjaamassa toimintaa ja opastamassa asukastalojen kävijöitä. Pääosin toiminta perustuu tämän lisäksi työllistettyjen, oppisopimuskoulutuksessa olevien sekä vapaaehtoisten työpanokseen vakituisten henkilökunnan ohjaamana (noin 5–12 henkilöä kerrallaan). Koska kussakin talossa on vain yksi vakituinen työnteki-

jä kulloinkin tarjolla olevien työllistettävien määrä vaihdellessa, on talojen toiminta haavoittuvaista. Asukastalot toimivat talopareina niin, että sijaistuksia ja resursseja voidaan jakaa isoilta taloilta pienemmille asukastaloille toiminnan turvaamiseksi aina kun mahdollista. Toimitilakustannukset maksetaan sosiaali- ja terveystoimialan kustannuksista. Ylläpidosta vastaa kaupunkiympäristön toimialan isännöinti.

Asukastalojen toiminnan tavoitteena on lisätä kaupunkilaisten osallisuutta ja hyvinvointia. Strategisina tavoitteina on muun muassa tavoittaa eri-ikäisiä ja -taustaisia kävijäryhmiä, vahvistaa julkisen ja kolmannen sektorin yhteistyötä ja tukea haavoittuvassa asemassa olevia henkilöitä (muun muassa kasvomaskien jako kuntalaisille, digituki ja hävikkiruoan jakaminen tai hävikkiruokailun järjestäminen) sekä mahdollistaa helsinkiläisten osallistumismahdollisuuksia ja -muotoja. Asukastalot toimivat kaupunkilaisten yhteisinä olohuoneina sekä tapahtuma- ja harrastuspaikkoina. Asukastaloihin jalkautuu työntekijöitä ja asiantuntijoita eri palveluista, kuten yhdyskuntatyöstä ja aikuissosiaalityöstä sekä seurakunnista. Asukastalotoiminnan nähdään vahvistavan hyvinvointia vähentämällä yksinäisyyttä, tuomalla rytmiä ja mielekästä tekemistä arkeen sekä avaamalla mahdollisuuksia toimia oman asuinalueensa ja luonnon hyväksi.

Sosiaali- ja terveystoimialan ylläpitämät asukastalot toimivat matalan kynnyksen periaatteella ja aktivoivat eri asuinalueiden asukkaita osallistumaan yhteiseen päivä- ja retkitoimintaan. Toimintaa toteutetaan yhteistyössä asukkaiden, vapaaehtoisten ja muiden toimijoiden kanssa turvallisen tilan periaatteiden mukaisesti. Tilat ovat päihteettömiä ja savuttomia. Toiminta on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumatonta sekä pääsääntöisesti maksutonta.

Iltaisin ja viikonloppuisin asukastalojen tilat ovat vuokratyössä yleishyödyllisille toimijoille esim. kuorotoiminnat, liikuntaryhmät, harrasterkerhot ja vertaistukiryhmät. Myös kuntalaisilla on mahdollisuus vuokrata edulliseen hintaan asukastalojen tiloja esimerkiksi omiin juhliinsa.

Tavoitteena tulevaisuudessa on lisätä järjestöyhteistyötä, jotta voidaan laajentaa asukastalojen aukioloaikoja sekä vastata nykyistä paremmin alueellisiin tarpeisiin. Alustavasti on jo löytynyt kaksi järjestötoimijaa, jotka voisivat tuottaa kahvilatoimintaa ja avointa olohuonetta lauantaisin. Lisäksi kahdessa asukastalossa tullaan kokeilemaa ilta-aukioloa syksyllä.

Yhdeksän talon kokemusten perusteella on havaittu, että järjestöjen mahdollisuus sitoutua asukastalojen toimintaan vaihtelee erityisesti sen perusteella, onko heidän toiminnassaan palkattua vakituista ammatillista henkilökuntaa vai ainoastaan vapaaehtoisia. Järjestöavustuksella

voitaisiin edistää nykyistä vahvemmin järjestöjen halukkuutta tehdä yhteistyötä myös kaupunkivetoisten asukastalojen kanssa.

Asukastalotoiminnassa tarvitaan terveet ja toimivat tilat. Asukastaloille tulevat eri-ikäiset kuntalaiset viihtymään ja viettämään säännöllisesti aikaa päivittäin. Toiminta asettaa tiloille erityisvaatimuksia esimerkiksi keittiö- ja olohuonetoiminnan sekä yksilöllisen digiohjauksen mahdollistamiseksi. Henkilökunnalle tulee voida osoittaa toimivat taustatilat. Tilojen tulee olla esteettömät, alueellisesti saavutettavat sekä riittävän suuret erilaisten toiminnallisten ryhmien toteuttamiseksi. Lisäksi tiloissa tulee olla hyvät ja varmat tietoliikenneyhteydet.

Hyvinvointialueratkaisun ollessa ajankohtainen on käyty alustavia neuvotteluja kaupunkivetoisen asukastalotoiminnan asemoitumisesta joko edelleen sosiaali- ja terveystoimialalle, kuten nykyisin, tai kaupungin toiselle toimialalle, kuten kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluihin. Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut ovat tottuneet järjestämään samankaltaista osallistavaa ja hyvinvointia edistävää toimintaa. Tällä hetkellä sosiaali- ja terveystoimiala ei suunnittele uusien alueellisen asukastalojen perustamista sen jälkeen kun Länsi-Helsingin asukastalolle on löytynyt soveltuvat tilat.

Yksi haaste asukastalotyön kehittämisessä sosiaali- ja terveystoimessa on muiden palvelujen lakisääteisyys suhteessa asukastalotoiminnan erilaiseen luonteeseen asukkaita osallistavana. Asukastaloilla on voitu koronatilanteessa toteuttaa haavoittuvien ryhmien palveluja, kuten kasvomaski- ja ruokajakoa, sekä ajanvarauksellista digineuvontaa asioiden hoitamiseen ja digitaalisten palvelujen hyödyntämiseen.

Aloitteessa ehdotettiin kaupunkitasoista kehittämisohjelmaa, jossa vahvistetaan eri toimijoita asukastiloissa ja asukastaloissa sekä varmistetaan asukastilojen ja -talojen hyvä kattavuus ja saatavuus asukkaille. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että on tärkeä erottaa sosiaali- ja terveystoimen asukastalojen operatiivinen johtaminen esitetystä kaupunkitasoisesta koordinaatiosta. Jos kehittämisohjelman laatimiseen päädyttäisiin, sen koordinoitavuuteen pitää kuitenkin olla kaupunkitasoisena - vaikkakin toimialojen yhteiskehittämisenä - jotta sillä saataisiin lisäarvoa erilaisille asukastoiminnoille vahvemman toimintaverkon avulla kuntalaisten hyödyksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Asukastalotoiminnassa vahvistetaan ja mahdollistetaan eri-ikäisen ja taustaisten kaupunkilaisten osallisuutta ja hyvinvointia sekä maksuttomia osallistumismahdollisuuksia. Toiminta perustuu kumppanuuteen vapaaehtoisten, julkisten, järjestö- ja yksityisten toimijoiden kanssa. Lisäksi tuetaan haavoittuvassa asemassa olevia henkilöitä, esimerkkeinä

digituki, hävikkiruoka ja korona-aikainen kasvomaskien jako. Asukastalotoiminnalla on työllistävä vaikutus.”

Käsittely

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausuntoon uusi kappale ennen otsikkoa "Asukastilat Helsingin kaupungissa": Lautakunta toteaa, että kaupunkivetoisten asukastalojen siirtämistä pois sosiaali- ja terveystoimialan alaisuudesta on hyvä selvittää ennen hyvinvointialueiden perustamista. Lautakunta suosittelee, että asukastalojen asemaa ja eri toimijoiden välistä yhteistyötä pohtimaan perustetaan työryhmä kaupunginkanslian alaisuuteen. Työryhmässä tulisi olla kaupungin eri hallinnonalojen (erityisesti Sote ja Kuva) sekä järjestöjen ja mahdollisten yksityisten tahojen edustus. Työryhmän tulee luoda keinoja vahvistaa kaupungin omien ja järjestöjen ylläpitämien asukastalojen välistä koordinaatiota. Lautakunta pitää myös tärkeänä, että hyvinvointialueiden muodostamisen jälkeenkin asukastaloissa toteutetaan monipuolisesti matalan kynnyksen sosiaali- ja terveystalpalveluita, kuten etsivää sosiaalityötä.

Kannattaja: jäsen Minna Lindgren

Vastaehdotus 2:

Jäsen Pentti Arajärvi: Lisätään lausuntoon uusi kappale ennen otsikkoa "Asukastilat Helsingin kaupungissa": Asukastalojen toiminta painottuu kaupungin ja varsinkin sosiaali- ja terveydenhuollon kannalta terveyttä ja hyvinvointia edistävään toimintaan. Hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyttyä tämä toiminta kuuluu julkisen vallan osalta ensisijaisesti kunnille. Helsingissä on luontevaa, että asukastalot kuuluvat kunnan varsinaiseen toimintaan eikä hyvinvointialueita vastaavaan toimintaan. Lautakunta esittää, että asukastalotoiminta selvitetään kokonaisuudessaan tästä lähtökohdasta ottaen huomioon kaupungin toimialojen tehtävät terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä sekä käyttäjien asema ja tarpeet.

Kannattaja: jäsen Sinikka Vepsä

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

Jäsen Kati Juvan vastaehdotus ja jäsen Pentti Arajärven vastaehdotus olivat toisilleen vastakkaiset. Niiden osalta äänestettiin ensin siitä, kummasta äänestetään esittelijän ehdotusta vastaan.

1 äänestys

31.08.2021

JAA-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Kati Juva)
EI-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Pentti Arajärvi)

Jaa-äännet: 4

Samuel Adouchief, Kati Juva, Minna Lindgren, Oula Silvennoinen

Ei-äännet: 9

Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Maaret Castrén, Laura Korpinen, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Jäsen Pentti Arajärven vastaehdotus voitti jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen äänin 9 - 4, joten siitä äänestettiin seuraavaksi esittelijän ehdotusta vastaan.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Pentti Arajärvi)

Jaa-äännet: 6

Maaret Castrén, Laura Korpinen, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 7

Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Kati Juva, Minna Lindgren, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Pentti Arajärven vastaehdotuksen äänin 7 - 6.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Luhtasela, nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja, puhelin: 310 23178
leena.luhtasela(a)hel.fi
Sari Tuominen, idän aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 46700

31.08.2021

Asia/4

sari.tuominen(a)hel.fi
Kati Hynninen, toimitila-asiantuntija, puhelin: 310 46701
kati.hynninen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 21.04.2021 Rantanen Tuomas Aloite asukastalojen kehittämiseksi – pilotteina Asukastalo Ankkuri ja Pitäjänmäen uusi asukastalo

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle valtuutettu Tuomas Rantasen ja 21 muun valtuutetun asukastalojen kehittämistä koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että kaupunki laatii sekä kaupungin omia että järjestöjen asukastaloja koskevan kehitysohjelman, jossa selvitetään, miten niiden toimintaa voitaisiin vahvistaa yhdistämällä erilaisia kaupungin omia ja järjestöjen tuottamia toimintoja ja jopa yksityisten tahojen tuottamia palveluita. Samalla siinä arvioitaisiin, miten asukastalot ovat saavutettavissa eri kaupunginosissa ja onko tässä korjattavia aukkoja.

Aloitteessa on kuvattu kaupungin asukastalojen rinnalla toimivia noin 50:tä asukastilaa ja Herttoniemenrannassa sijaitsevaa tilaa, Asukastalo Ankkuria, sekä Pitäjänmäellä sijaitsevaa mahdollista asukastilaa Kaksoisvahtitupa-rakennusta, pilotteina asukastilojen kehittämiseksi. Kuten aloitteessa todetaan, asukastiloissa toiminnasta vastaavat pääosin asukasjärjestöt, jotka saavat yleensä toimintaansa tukea asukasosallisuuteen tarkoitetuista määrärahoista.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että aloitteessa tunnistetaan hyvin nykyisten asukastilojen mahdollisuudet ja haavoittuvuudet: järjestöavustusten suuntaaminen oikeille toimijoille ja tahoille, erilaisten toimijoiden ylläpitämien asukastilojen toiminnan jatkuvuuden turvaaminen ja tasapuolisen asuinalueiden alueellinen kehittäminen kuntalaisten osallisuuden lisäämisen näkökulmasta. On tärkeää, että asukastalot ja -tilat Helsingissä suunnitellaan pitkällä aikajänteellä. Sosiaali- ja terveystoimiala vastaa vielä tällä hetkellä kaupunkivetoisista asukastaloista. Muista asukastiloista vastaavat järjestöt ja vapaaehtoiset.

Asukastilat Helsingin kaupungissa

Helsingissä on noin 50 järjestövetoista asukastilaa sekä niin sanottua kylmätilaa, joissa toiminta toteutetaan ilman työsuhteessa olevaa koordinoivaa henkilökuntaa. Järjestövetoisissa asukastiloissa kerätään usein osallistumismaksuja ja materiaalikuluja toiminnan kattamiseksi. Niin sanotuilla kylmäasemilla toiminnan järjestäminen perustuu kuntalaisten ja alueen asukkaiden omaehtoiseen toimintaan. Kaupungin osuus toiminnan tukemiseen on lähinnä tilojen tarjoaminen ja/tai järjestöavustusten myöntäminen tilakustannuksiin, toimintaan ja tapahtumien järjestämiseen.

Järjestöjen toiminta tiloissa perustuu lähes poikkeuksetta vapaaehtoistyöhön. Vapaaehtoistyö täydentää parhaimmillaan palveluja, joihin kaupungin henkilöstöresurssit eivät riitä. Vapaaehtoistyön koordinoiminen haasteina ovat erilaisten toimijoiden ja erilaisista lähtökohdista toimivien järjestöjen, yhdistysten ja ryhmittymien systemaattinen ja pitkäjänteinen kehittäminen, koska erilaisia järjestötoimijoita on paljon. Lisäksi jatkuva uusien vapaaehtoisten toimijoiden saaminen, vapaaehtoisten motivointi ja toimintaan sitouttaminen tuovat omat haasteensa kehittämiselle ja koordinoinnille.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että aloitteessa ehdotettu kaupunkitasoinen uusi koordinointi ja synergiset toimintamallit asukastilojen tilankäytön tehostamiseksi voisivat edistää asukastilojen käytön jatkuvuutta, laajentaa osallisuusverkostoja ja tuoda mahdollisia uusia toimijoita mukaan aktiiviseen asukastalotoimintaan, esimerkiksi kahvila-toimintaan.

Asukastalot sosiaali- ja terveystoimialalla

Sosiaali- ja terveystoimiala vastaa yhdeksän asukastalon toiminnasta. Asukastalot sijaitsevat Etelä-, Pohjois- ja Itä-Helsingissä. Länsi-Helsingin asukastalolle ollaan etsimässä soveltuvia, saavutettavia ja esteettömiä tiloja yhdessä yhdyskuntatyön ja sosiaali- ja terveystoimialan tilapalvelujen sekä kaupunkiympäristön tilat-yksikön toimesta.

Sosiaali- ja terveystoimialan omissa asukastaloissa on palkattuna yksi vakituinen työntekijä, koordinaattori, ohjaamassa toimintaa ja opastamassa asukastalojen kävijöitä. Pääosin toiminta perustuu tämän lisäksi työllistettyjen, oppisopimuskoulutuksessa olevien sekä vapaaehtoisten työpanokseen vakituisen henkilökunnan ohjaamana (noin 5–12 henkilöä kerrallaan). Koska kussakin talossa on vain yksi vakituinen työntekijä kulloinkin tarjolla olevien työllistettävien määrä vaihdellen, on talojen toiminta haavoittuvaista. Asukastalot toimivat talopareina niin, että sijaistuksia ja resursseja voidaan jakaa isoilta taloilta pienemmille asukastaloille toiminnan turvaamiseksi aina kun mahdollista. Toimitilakus-

tannukset maksetaan sosiaali- ja terveystoimialan kustannuksista. Ylläpidosta vastaa kaupunkiympäristön toimialan isännöinti.

Asukastalojen toiminnan tavoitteena on lisätä kaupunkilaisten osallisuutta ja hyvinvointia. Strategisina tavoitteina on muun muassa tavoittaa eri-ikäisiä ja -taustaisia kävijäryhmiä, vahvistaa julkisen ja kolmannen sektorin yhteistyötä ja tukea haavoittuvassa asemassa olevia henkilöitä (muun muassa kasvomaskien jako kuntalaisille, digituki ja hävikkiruoan jakaminen tai hävikkiruokailun järjestäminen) sekä mahdollistaa helsinkiläisten osallistumismahdollisuuksia ja -muotoja. Asukastalot toimivat kaupunkilaisten yhteisinä olohuoneina sekä tapahtuma- ja harrastuspaikkoina. Asukastaloihin jalkautuu työntekijöitä ja asiantuntijoita eri palveluista, kuten yhdyskuntatyöstä ja aikuissosiaalityöstä sekä seurakunnista. Asukastalotoiminnan nähdään vahvistavan hyvinvointia vähentämällä yksinäisyyttä, tuomalla rytmiä ja mielekästä tekemistä arkeen sekä avaamalla mahdollisuuksia toimia oman asuinalueensa ja luonnon hyväksi.

Sosiaali- ja terveystoimialan ylläpitämät asukastalot toimivat matalan kynnyksen periaatteella ja aktivoivat eri asuinalueiden asukkaita osallistumaan yhteiseen päivä- ja retkitoimintaan. Toimintaa toteutetaan yhteistyössä asukkaiden, vapaaehtoisten ja muiden toimijoiden kanssa turvallisen tilan periaatteiden mukaisesti. Tilat ovat päihteettömiä ja savuttomia. Toiminta on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumatonta sekä pääsääntöisesti maksutonta.

Iltaisin ja viikonloppuisin asukastalojen tilat ovat vuokratyössä yleishyödyllisille toimijoille esim. kuorotoiminnat, liikuntaryhmät, harrasterhot ja vertaistukiryhmät. Myös kuntalaisilla on mahdollisuus vuokrata edulliseen hintaan asukastalojen tiloja esimerkiksi omiin juhliinsa.

Tavoitteena tulevaisuudessa on lisätä järjestöyhteistyötä, jotta voidaan laajentaa asukastalojen aukioloaikoja sekä vastata nykyistä paremmin alueellisiin tarpeisiin. Alustavasti on jo löytynyt kaksi järjestötoimijaa, jotka voisivat tuottaa kahvilatoimintaa ja avointa olohuonetta lauantaisin. Lisäksi kahdessa asukastalossa tullaan kokeilemaa ilta-aukioloa syksyllä.

Yhdeksän talon kokemusten perusteella on havaittu, että järjestöjen mahdollisuus sitoutua asukastalojen toimintaan vaihtelee erityisesti sen perusteella, onko heidän toiminnassaan palkattua vakituista ammattilaisia henkilökuntaa vai ainoastaan vapaaehtoisia. Järjestöavustuksella voitaisiin edistää nykyistä vahvemmin järjestöjen halukkuutta tehdä yhteistyötä myös kaupunkivetoisten asukastalojen kanssa.

Asukastalotoiminnassa tarvitaan terveet ja toimivat tilat. Asukastaloille tullevat eri-ikäiset kuntalaiset viihtymään ja viettämään säännöllisesti

31.08.2021

aikaa päivittäin. Toiminta asettaa tiloille erityisvaatimuksia esimerkiksi keittiö- ja olohuonetoiminnan sekä yksilöllisen digiohjauksen mahdollistamiseksi. Henkilökunnalle tulee voida osoittaa toimivat taustatilat. Tilojen tulee olla esteettömät, alueellisesti saavutettavat sekä riittävän suuret erilaisten toiminnallisten ryhmien toteuttamiseksi. Lisäksi tiloissa tulee olla hyvät ja varmat tietoliikenneyhteydet.

Hyvinvointialueratkaisun ollessa ajankohtainen on käyty alustavia neuvotteluja kaupunkivetoisen asukastalotoiminnan asemoitumisesta joko edelleen sosiaali- ja terveystoimialalle, kuten nykyisin, tai kaupungin toiselle toimialalle, kuten kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluihin. Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut ovat tottuneet järjestämään samankaltaista osallistavaa ja hyvinvointia edistävää toimintaa. Tällä hetkellä sosiaali- ja terveystoimiala ei suunnittele uusien alueellisen asukastalojen perustamista sen jälkeen kun Länsi-Helsingin asukastalolle on löytynyt soveltuvat tilat.

Yksi haaste asukastalotyön kehittämisessä sosiaali- ja terveystoimessa on muiden palvelujen lakisääteisyys suhteessa asukastalotoiminnan erilaiseen luonteeseen asukkaita osallistavana. Asukastaloilla on voitu koronatilanteessa toteuttaa haavoittuvien ryhmien palveluja, kuten kasvomaski- ja ruokajakoa, sekä ajanvarauksellista digineuvontaa asioiden hoitamiseen ja digitaalisten palvelujen hyödyntämiseen.

Aloitteessa ehdotettiin kaupunkitasoista kehittämisohjelmaa, jossa vahvistetaan eri toimijoita asukastiloissa ja asukastaloissa sekä varmistetaan asukastilojen ja -talojen hyvä kattavuus ja saatavuus asukkaille. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että on tärkeä erottaa sosiaali- ja terveystoimen asukastalojen operatiivinen johtaminen esitetystä kaupunkitasoisesta koordinaatiosta. Jos kehittämisohjelman laatimiseen päädyttäisiin, sen koordinoitavastuun pitää kuitenkin olla kaupunkitasoisena - vaikkakin toimialojen yhteiskehittämisenä - jotta sillä saataisiin lisäarvoa erilaisille asukastoiminnoille vahvemman toimintaverkoston avulla kuntalaisten hyödyksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Asukastalotoiminnassa vahvistetaan ja mahdollistetaan eri-ikäisen ja -taustaisten kaupunkilaisten osallisuutta ja hyvinvointia sekä maksuttomia osallistumismahdollisuuksia. Toiminta perustuu kumppanuuteen vapaaehtoisten, julkisten, järjestö- ja yksityisten toimijoiden kanssa. Lisäksi tuetaan haavoittuvassa asemassa olevia henkilöitä, esimerkkeinä digituki, hävikkiruoka ja korona-aikainen kasvomaskien jako. Asukastalotoiminnalla on työllistävä vaikutus.”

Esittelijän perustelut

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI1880001200052430
Alv.nro
FI02012566

31.08.2021

Asia/4

Kaupunginhallitus on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoa valtuutettu Tuomas Rantasen ja 21 muun valtuutetun asukastalojen kehittämistä koskevaan valtuustoaloitteeseen.

Lausuntoa on pyydetty 30.9.2021 mennessä.

Lausuntoa on pyydetty myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta, kaupunkiympäristölautakunnalta ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Luhtasela, nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja, puhelin: 310 23178
leena.luhtasela(a)hel.fi
Sari Tuominen, idän aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 46700
sari.tuominen(a)hel.fi
Kati Hynninen, toimitila-asiantuntija, puhelin: 310 46701
kati.hynninen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 21.04.2021 Rantanen Tuomas Aloite asukastalojen kehittämiseksi – pilotteina Asukastalo Ankkuri ja Pitäjänmäen uusi asukastalo

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 17.08.2021 § 145

HEL 2021-005020 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

17.08.2021 Pöydälle

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle jäsen Kati Juvan ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

31.08.2021

Lisätiedot

Leena Luhtasela, nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja, puhelin: 310 23178

leena.luhtasela(a)hel.fi

Sari Tuominen, idän aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 46700

sari.tuominen(a)hel.fi

Kati Hynninen, toimitila-asiantuntija, puhelin: 310 46701

kati.hynninen(a)hel.fi

31.08.2021

Asia/5

§ 170

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Amanda Pasasen ym. valtuustoaloitteeseen koskien maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamista nuorille ja vähävaraisille

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Amanda Pasasen ja 23 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamista nuorille ja vähävaraisille:

”Valtuustoaloitteessa vaaditaan, että Helsinki selvittää mahdollisuutta tarjota maksuttomia kuukautisvälineitä nuorille sekä kaikille itsensä vähävaraisiksi kokeville. Aloitteen mukaan kuukautisiin liittyvään kuukautisköyhyyteen ja taloudelliseen epätasa-arvoon on tärkeää puuttua. Ilmaisia kuukautisvälineitä tulisi olla tarjolla kouluissa ja terveyskeskuksissa.

Kuukautisköyhyydestä puhuttaessa (engl. period poverty) viitataan tilanteeseen, jossa terveysiteiden ja tamponien osto voi lohkaista suuren osan viikon käyttövaroista, varsinkin jos samassa taloudessa asuu useampi nainen.

Valtuustoaloitteeseen liittyvä päätöshistoriaa

Sosiaali- ja terveyslautakunta totesi aiemmassa lausunnossaan 19.1.2021 § 13, että ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen terveysasemilla ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa ei kuulu terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaisiin terveysasemien ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon perustehtäviin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti 9.2.2021 § 22 käynnistää toimialallaan rajatun kokeilun maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa sekä toisen asteen oppilaitoksissa.

Kaupunginvaltuusto päätti 2.6.2021 § 170 palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että kartoitetaan maksuttomien kuukautisvälineiden erilaisia jakelumahdollisuuksia nuorille ja vähävaraisille. Samanaikaisesti valmistaudutaan rajatun kokeilun käynnistämiseen maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisessa perusopetuksessa sekä toisen asteen oppilaitoksissa.

Terveydenhuoltolaki määrittelee terveydenhuollon perustehtävät

Terveysasemien perustehtävänä on huolehtia kiireellisestä ja kiireettömästä avosairaanhoidosta ja siihen liittyvästä terveyden edistämisestä samoin kuin aikuisten terveysneuvonnasta, perusterveydenhuollon mielenterveystyöstä ja opiskelijoiden sairaanhoidosta sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvästä neuvonnasta. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on oppilaiden terveydenhoito, terveysneuvonta, lakisääteisiin ja tarpeellisiin erikoistutkimuksiin ohjaaminen, koulujen terveydellisten olojen valvonta sekä koko koulu yhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen terveysasemilla ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa nuorille sekä vähävaraisille ei kuulu terveydenhuoltolain mukaisiin terveysasemien ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon perustehtäviin. Koulujen terveydenhoitajat ovat tarvittaessa käytettävissä asiantuntijoina kasvatus- ja koulutustoimialan organisoimassa rajatussa maksuttomien kuukautisvälineiden jakamiseen liittyvässä suunnittelussa.

Kuukautisvälineiden tarvikejakelu ei edellytä terveydenhuollon koulutusta. Jakeluautomaatit voivat olla yksi keino toteuttaa tätä jakamista, mutta yksinkertainen laatikkokin voisi toimia. Jakelua voidaan toteuttaa esimerkiksi kouluissa, perhekeskuksissa tai järjestöjen kautta. Lautakunta esittää tältä pohjalta jakelukokeilun järjestämistä soveltaen erilaisia kustannustehokkaan jakelun malleja. Nuoret, kouluterveydenhuolto ja terveystiedon opettajat sekä perhekeskukset ja alan järjestöt otetaan mukaan suunnittelemaan tätä jakelua ja yhteistyössä kartoitetaan parhaita keinoja kuukautisköyhyyden helpottamiseen. Pilotti edellyttää tiivistä yhteistyötä sosiaali- ja terveystoimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan välillä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että nuorten mielipiteitä kuullaan asiassa ja sen toteuttamistavoissa. Kuukautistarvikejakelun kokeilun tuloksia tulee arvioida ennen kuin toimintatapaa laajennetaan kaikkiin kaupungin kouluihin.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen nuorille sekä vähävaraisille mahdollisesti vähentää niin sanottua kuukautisköyhyyttä. Kuukautisvälineiden käyttö ja niiden riittävä vaihtaminen puhtaisiin, yhdistettynä hyvään intiimihygieniaan kuukautisten aikana, edistää terveyttä ja vahvistaa sosiaalista sekä psyykkistä hyvinvointia.

Kansallinen päätös eduskunnassa kuukautisvälineiden arvolisäveron alentamisesta parantaisi sukupuolten välistä tasa-arvoa, kun kuukautisvälineiden hinnan laskiessa naisille ja tytöille kohdistuva kustannusrasite pienentyisi.”

Käsittely

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Korvataan Terveystieteidenhuoltolaki määrittelee terveydenhuollon perustehtävät -alaotsikon toiseksi viimeinen kappale seuraavalla: Kuukautisvälineiden tarvikkejakelu ei edellytä terveydenhuollon koulutusta. Jakeluautomaatit voivat olla yksi keino toteuttaa tätä jakamista, mutta yksinkertainen laatikkokin voisi toimia. Jakelua voidaan toteuttaa esimerkiksi kouluissa, perhekeskuksissa tai järjestöjen kautta. Lautakunta esittää tältä pohjalta jakelukokeilun järjestämistä soveltaen erilaisia kustannustehokkaan jakelun malleja. Nuoret, kouluterveydenhuolto ja terveystiedon opettajat sekä perhekeskukset ja alan järjestöt otetaan mukaan suunnittelemaan tätä jakelua ja yhteistyössä kartoitetaan parhaita keinoja kuukautisköyhyyden helpottamiseen. Pilotti edellyttää tiivistä yhteistyötä sosiaali- ja terveystoimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan välillä.

Kannattaja: jäsen Eva Biaudet

Vastaehdotus 2:

Jäsen Laura Korpinen: Korjataan Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi -alaotsikon ensimmäinen kappale kuulumaan seuraavasti: Kuukautisvälineiden käyttö ja niiden riittävä vaihtaminen puhtaisiin, yhdistettynä hyvään intiimihygieniaan kuukautisten aikana, edistää terveyttä ja vahvistaa sosiaalista sekä psyykkistä hyvinvointia. Kuitenkin kuukautisside- ja tamponipakkauksia saa edullisimmillaan reilusti alle kahden euron hinnalla, mikä normaalisti riittää yhden henkilön kuukauden tarpeisiin. Kuukuppia käyttämällä hinta jää vieläkin pienemmäksi. Kuukautisköyhyyksiä ei siten Suomessa tosiasiallisesti ole, kun lisäksi huomioidaan se, että lähtökohtaisesti jokaisen nuoren elämästä vastaa 1-2 aikuista. Lautakunta toteaa, että terveystieteiden ilmaisella jakamisella ei ole perheille relevanttia taloudellista merkitystä, ja niiden jakamiseen ryhtymällä ainoastaan lisättäisiin hallinnon kuluja.

Lisäksi poistetaan Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi -alaotsikon toinen kappale kokonaan.

Kannattaja: jäsen Mikko Paunio

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

31.08.2021

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Kati Juva)

Jaa-äännet: 6
Maaret Castrén, Laura Korpinen, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 7
Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Kati Juva, Minna Lindgren, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen äänin 7 - 6.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Laura Korpinen)

Jaa-äännet: 11
Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Maaret Castrén, Kati Juva, Minna Lindgren, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

Ei-äännet: 2
Laura Korpinen, Mikko Paunio

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 11 - 2.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

Jäsen Laura Korpinen jätti sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnosta vastaehdotuksensa mukaisen eriävän mielipiteen.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401

31.08.2021

maarit.sulavuori(a)hel.fi
Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi
Mervi Korpela, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42683
mervi.korpela(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Amanda Pasasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Amanda Pasasen ja 23 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamista nuorille ja vähävaraisille:

”Valtuustoaloitteessa vaaditaan, että Helsinki selvittää mahdollisuutta tarjota maksuttomia kuukautisvälineitä nuorille sekä kaikille itsensä vähävaraisiksi kokeville. Aloitteen mukaan kuukautisiin liittyvään kuukautisköyhyyteen ja taloudelliseen epätasa-arvoon on tärkeää puuttua. Ilmaisia kuukautisvälineitä tulisi olla tarjolla kouluissa ja terveyskeskuksissa.

Kuukautisköyhyydestä puhuttaessa (engl. period poverty) viitataan tilanteeseen, jossa terveyssiteiden ja tamponien osto voi lohkaista suuren osan viikon käyttövaroista, varsinkin jos samassa taloudessa asuu useampi nainen.

Valtuustoaloitteeseen liittyvä päätöshistoriaa

Sosiaali- ja terveyslautakunta totesi aiemmassa lausunnossaan 19.1.2021 § 13, että ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen terveysasemilla ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa ei kuulu terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaisiin terveysasemien ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon perustehtäviin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti 9.2.2021 § 22 käynnistää toimialallaan rajatun kokeilun maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa sekä toisen asteen oppilaitoksissa.

Kaupunginvaltuusto päätti 2.6.2021 § 170 palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että kartoitetaan maksuttomien kuukautisvälineiden erilaisia jakelumahdollisuuksia nuorille ja vähävaraisille. Samanaikaisesti valmistaudutaan rajatun kokeilun

käynnistämiseen maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisessa perusopetuksessa sekä toisen asteen oppilaitoksissa.

Terveystieteiden lausunto määrittelee terveydenhuollon perustehtävät

Terveysasemien perustehtävänä on huolehtia kiireellisestä ja kiireettömästä avosairaanhoidosta ja siihen liittyvästä terveyden edistämisestä samoin kuin aikuisten terveysneuvonnasta, perusterveydenhuollon mielenterveystyöstä ja opiskelijoiden sairaanhoidosta sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvästä neuvonnasta. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on oppilaiden terveydenhoito, terveysneuvonta, lakisääteisiin ja tarpeellisiin erikoistutkimuksiin ohjaaminen, koulujen terveydellisten olojen valvonta sekä koko kouluyhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen terveysasemilla ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa nuorille sekä vähävaraisille ei kuulu terveydenhuoltolain mukaisiin terveysasemien ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon perustehtäviin. Koulujen terveydenhoitajat ovat tarvittaessa käytettävissä asiantuntijoina kasvatus- ja koulutustoimialan organisoimassa rajatussa maksuttomien kuukautisvälineiden jakamiseen liittyvässä suunnittelussa.

Kuukautisvälineiden tarvikejakelu ei vaadi terveydenhuollon koulutusta, vaan jakelu voitaisiin toteuttaa esimerkiksi kuukautissideautomaattien avulla. Terveydenhuollon ammattilaisten jo nyt kiireiseen työhön ei tule integroida tehtäviä, jotka eivät vaadi ammatillista koulutusta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että nuorten mielipiteitä kuullaan asiassa ja sen toteuttamistavoissa. Kuukautistarvikejakelun kokeilun tuloksia tulee arvioida ennen kuin toimintatapaa laajennetaan kaikkiin kaupungin kouluihin.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen nuorille sekä vähävaraisille mahdollisesti vähentää niin sanottua kuukautisköyhyyttä. Kuukautisvälineiden käyttö ja niiden riittävä vaihtaminen puhtaisiin, yhdistettynä hyvään intiimihygieniaan kuukautisten aikana, edistää terveyttä ja vahvistaa sosiaalista sekä psyykkistä hyvinvointia.

Kansallinen päätös eduskunnassa kuukautisvälineiden arvolisäveron alentamisesta parantaisi sukupuolten välistä tasa-arvoa, kun kuukautisvälineiden hinnan laskiessa naisille ja tytöille kohdistuva kustannusrasite pienentyisi.”

Esittelijän perustelut

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
F11880001200052430
Alv.nro
FI02012566

31.08.2021

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnalta uutta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Amanda Pasasen ja 23 muun valtuutetun aloitteen koskien maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamista nuorille ja vähävaraisille viimeistään 31.8.2021.

Lausuntoa on pyydetty myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi
Mervi Korpela, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42683
mervi.korpela(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Amanda Pasasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 17.08.2021 § 261

09.02.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Halkilahti, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 22889
heidi.halkilahti(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 17.08.2021 § 148

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

17.08.2021 Pöydälle

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle puheenjohtaja Daniel Sazonovin pyynnöstä.

19.01.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi

Mervi Korpela, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42683
mervi.korpela(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 02.06.2021 § 170

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

02.06.2021 Palautettiin

Valtuutettu Amanda Pasanen ehdotti valtuutettu Sami Muttilaisen kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että kartoitetaan maksuttomien kuukautisvälineiden erilaisia jakelumahdollisuuksia nuorille ja vähävaraisille. Samalla tulee valmistautua rajatun kokeilun käynnistämisen maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa ja toisen asteen oppilaitoksissa vuoden 2022 talousarvion puitteissa.

Keskustelun kuluessa valtuutettu Nuutti Hyttinen ehdotti valtuutettu Juhani Strandénin kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että kartoitetaan maksuttomien kuukautis- ja parranajovälineiden erilaisia jakelumahdollisuuksia vähävaraisille. Samalla tulee valmistautua rajatun kokeilun käynnistämisen maksuttomien kuukautis- ja parranajovälineiden jakamisesta perusopetuksessa ja toisen asteen oppilaitoksissa vuoden 2022 talousarvion puitteissa.

Äänestysjärjestys

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite

Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F11880001200052430

Alv.nro

FI02012566

Palautusehdotuksista äänestettiin erikseen.

6 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Palautetaan valmisteluun ja valmistellaan siten, että kartoitetaan maksuttomien kuukautisvälineiden erilaisia jakelumahdollisuuksia nuorille ja vähävaraisille. Samalla tulee valmistautua rajatun kokeilun käynnistämisen maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa ja toisen asteen oppilaitoksissa vuoden 2022 talousarvion puitteissa.

Jaa-äännet: 33

Maija Anttila, Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen

Ei-äännet: 50

Alviina Alametsä, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Eva Baudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Anna Laine, Johanna Laisaari, Jape Lovén, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Pauliina Saares, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 1

Mauri Venemies

Poissa: 1

Arja Karhuvaara

31.08.2021

Kaupunginvaltuusto palautti asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi, jolloin valtuutettu Nuutti Hyttisen tekemä palautusehdotus raukesi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 19.05.2021 § 146

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 05.05.2021 § 121

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 303

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

26.04.2021 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Poistetaan seuraavat kohdat:

“Kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessa ehdotettu hygieniatarvikkeiden tarjoaminen maksutta ei ole tarkoituksenmukaista.”

“Perustoimeentulotukeen sisältyvien etuuksien osalta ei ole kuitenkaan tarkoituksenmukaista aloittaa kokeiluja.”

Kappaleen 6 jälkeen lisäys:

“Kaupunginhallitus kannattaa maksuttomien kuukautisvälineiden erilaisen jakelumahdollisuuksien kartoittamista nuorille ja vähävaraisille. Kaupunginhallitus kannattaa rajatun kokeilun käynnistämistä maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa ja toisen asteen oppilaitoksissa vuoden 2022 talousarvion puitteissa.”

Kannattaja: Anna Vuorjoki

äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotus

Jaa-äännet: 7

Otto Meri, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 7

Veronika Honkasalo, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 1

Tomi Sevander

Kaupunginhallitus päätti hylätä ehdotuksen äänin 7 – 7 (1 tyhjä). Puheenjohtajan ääni ratkaisi päätökseksi tulleen ehdotuksen.

19.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

§ 171

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Pia Pakarisen ym. valtuustoaloitteesta koskien Etelä-Karjalan mallin hyödyntämistä lainvastaisiin tekoihin puuttumiseksi kouluissa

HEL 2021-004204 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Pia Pakarisen ja 32 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien Etelä-Karjalan mallin hyödyntämistä lainvastaisiin tekoihin puuttumiseksi kouluissa:

”Aloitteessa esitetään, että Helsingin kiusaamisen vastaiseen ohjelmaan sisällytetään – siltä osin kuin se ei vielä sisällä – Etelä-Karjalan toimintamallin kaltainen toimintatapa yhteistyössä nykyisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Lisäksi esitetään, että asiasta laaditaan yhteistyössä poliisin ja muiden viranomaisten kanssa vastaava ohjeistus, jotta lainvastaiseen toimintaan puuttumiseksi on nykyistä selkeämmät ja suoraviivaisemmat ohjeet sekä yhteiset toimintamallit.

Kiusaamisongelmaa on lähestytty Helsingin lähtökohdista, ilmiöistä sekä rakenteista käsin. Sosiaali- ja terveystoimiala tekee suunnitelmallista ja tiivistä yhteistyötä muun muassa lasten ja nuorten, perheiden, poliisin ja koulujen kanssa kiusaamisongelman ratkaisemiseksi. Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa yhteistyön ja toimintamallien kehittämistä edelleen. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla käytettävää kiusaamisen vastaista KVO13-ohjelmaa on syytä täydentää siten, että Etelä-Karjalan mallin mukainen tai sitä vastaava toimintamalli kirjataan osaksi KVO13-ohjelmaa ja kyseisen toimintamallin sisällöt otetaan sellaisenaan käyttöön kouluissa ja muissa lasten ja nuorten kanssa toimivissa yhteisöissä.

Kiusaaminen

Koulussa tapahtuva kiusaaminen, väkivalta ja muu lainvastainen toiminta on ongelma niin Helsingissä kuin muissakin kunnissa ja ongelmaa on pyritty ratkaisemaan kunkin alueen rakenteista, ilmiöistä ja lähtökohdista käsin. Kiusaamisongelman ratkaisemiseksi ei ole olemassa yhtä ratkaisua, mikä toimisi kaikkialla.

Helsingissä on voimassa suunnitelmallinen ja johdonmukainen kiusaamisen vastainen ohjelma KVO13, minkä puitteissa tehdään laaja-alaista yhteistyötä kaupungin sisäisten sekä ulkoisten sidosryhmien vä-

lillä kiusaamisongelman ratkaisemiseksi. Ohjelmalla pyritään erityisesti tunnistamaan ja ennaltaehkäisemään kiusaamista, mutta myös puuttumaan ja jälkihoitamaan tilanteita oikealla tavalla.

Poliisiosiaalityö ja Ankkuri-toimintamalli

Sosiaali- ja terveystoimialalla on toiminut vuodesta 2012 asti moniammatillinen Ankkuri-malli, jossa pyritään puuttumaan nuorten rikolliseen toimintaan ennalta estävästi. Ankkurin sosiaalityö on alusta asti ollut osa poliisiosiaalityön yksikköä, mihin kuuluu myös aloitteessa viitattu lakisääteinen nuorten rikos- ja oikeusedustustoiminto.

Alle 15-vuotiaan lainvastaisesta teosta tehdään rikosilmoitus koulun tai muun toimijan aloitteesta, ja kyseinen tapahtuma käsitellään poliisiasemalla nuoren, huoltajan, poliisin, sosiaalityöntekijän ja tarvittaessa psykiatrisen sairaanhoitajan kanssa. Nuorten oikeusedustuksen sosiaalityöntekijä työskentelee 15–17-vuotiaiden nuorten asioissa ja Ankkuri-ryhmän sosiaalityöntekijä kohdistaa työtä enemmän alle 15-vuotiaiden nuorten rikosasioihin. Tämä toimintamalli kattaa koulujen lisäksi muutkin tapahtuma- ja toimintaympäristöt. Kouluissa tapahtuviin pitkittyneisiin ja vakaviin kiusaamis- ja väkivaltatilanteisiin liittyen Ankkurissa tehdään yhteistyötä K-0 (Aseman Lapset) kanssa, mikä on hyväksi havaittu jalkautuva toimintamalli.

Virkaa tekevä Ankkurin sosiaalityöntekijä kirjaa lapsen tietoihin tilannekuvauksen tapahtumien osalta ja tekee tarvittaessa myös lastensuojeluilmoituksen.

Ilmoitusvelvollisuudet lastensuojelulle ja poliisille

Lastensuojelulain 25 § velvoittaa laaja-alaisesti eri tahoja ilmoittamaan kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää mahdollista lastensuojelutarpeen selvittämistä. Koulun, poliisin tai poliisiosiaalityön tulee tarvittaessa tehdä lastensuojeluilmoitus myös kiusaamistilanteissa. Tällöin lapsen ja perheen sosiaalihuollon tai lastensuojelun tuen tarve arvioidaan ja ryhdytään tarvittaviin yksilöllisiin tukitoimiin.

Lastensuojelulain (417/2007) 25 § velvoittaa laaja-alaisesti eri tahoja ilmoittamaan myös poliisille, mikäli heillä on tehtävässään tietoon tulleiden seikkojen perusteella syytä epäillä, että lapseen on kohdistunut väkivaltaa tai seksuaalista väkivaltaa. Koulun tulee siten tehdä ilmoitus poliisille, jos lasta on esimerkiksi kiusaamistarkoituksessa pahoinpidelty.

Lastensuojelun ja perhesosiaalityön ja perusopetuksen yhteistyö

Lastensuojelu ja perhesosiaalityö ja perusopetus valmistelevat parhailaan toimintaohjetta kiusaamisväkivallan ehkäisyyn, tunnistamiseen ja puuttumiseen yhteistyössä. Ohjeistuksessa pyritään kuvaamaan konkreettisesti toimijoiden tehtäviä, keinoja ja vastuita kiusaamisasiassa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kiusaamisella voi tutkitusti olla vakavia, pitkäaikaisia, ja traumatisoivia vaikutuksia lasten ja nuorten terveyteen, hyvinvointiin ja toimintakykyyn, minkä vuoksi kiusaamisongelmaan tulee puuttua suunnitelmallisesti, tehokkaasti ja proaktiivisesti. Kiusatuksi joutuneet lapset ja nuoret kärsivät erityyppisistä vertaissuhdeongelmista, kuten ystävien vähyys, pelko ystävien menettämisestä, luokkayhteisöön kuulumattomuuden tunne ja luottamuksen puute vertaisiin. Kiusatuksi joutuminen on myös suoraan yhteydessä yleiseen ahdistuneisuuteen, sosiaaliseen ahdistuneisuuteen, huonoon itsetuntoon ja kielteiseen minäkuvaan, yksinäisyyteen, itsetuhoajatuksiin ja masentuneisuuteen.”

Käsittely

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Laura Korpinen: Korjataan Kiusaaminen-alaotsikkoa edeltävä kappale kuulumaan seuraavasti: Kiusaamisongelmaa on lähestytty Helsingin lähtökohdista, ilmiöistä sekä rakenteista käsin. Sosiaali- ja terveystoimiala tekee suunnitelmallista ja tiivistä yhteistyötä muun muassa lasten ja nuorten, perheiden, poliisin ja koulujen kanssa kiusaamisongelman ratkaisemiseksi. Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa yhteistyön ja toimintamallien kehittämistä edelleen. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla käytettävää kiusaamisen vastaista KVO13-ohjelmaa on syytä täydentää siten, että Etelä-Karjalan mallin mukainen tai sitä vastaava toimintamalli kirjataan osaksi KVO13-ohjelmaa ja kyseisen toimintamallin sisällöt otetaan sellaisenaan käyttöön kouluissa ja muissa lasten ja nuorten kanssa toimivissa yhteisöissä.

Kannattaja: jäsen Maaret Castrén

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Laura Korpinen)

Jaa-äännet: 5

Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Minna Lindgren, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

Ei-äännet: 7

Samuel Adouchief, Maaret Castrén, Laura Korpinen, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov

Tyhjä: 1

Kati Juva

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Laura Korpisen vastaehdotuksen äänin 7 - 5 (tyhjää 1).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Saila Nummikoski, lastensuojelun johtaja, puhelin: 310 43439
saila.nummikoski(a)hel.fi
Mika Porvari, toiminnansuunnittelija, puhelin: 040 3341703
mika.porvari(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 31.03.2021 Pakarinen Pia Etelä-Karjalan mallin hyödyntäminen lainvastaisiin tekoihin puuttumiseksi kouluissa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Pia Pakarisen ja 32 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien Etelä-Karjalan mallin hyödyntämistä lainvastaisiin tekoihin puuttumiseksi kouluissa:

”Aloitteessa esitetään, että Helsingin kiusaamisen vastaiseen ohjelmaan sisällytetään – siltä osin kuin se ei vielä sisällä – Etelä-Karjalan toimintamallin kaltainen toimintatapa yhteistyössä nykyisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Lisäksi esitetään, että asiasta laaditaan yhteistyössä poliisin ja muiden viranomaisten kanssa vastaava ohjeistus, jot-

ta lainvastaiseen toimintaan puuttumiseksi on nykyistä selkeämmät ja suoraviivaisemmat ohjeet sekä yhteiset toimintamallit.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialalla on jo käytössä oman toimintansa osalta Etelä-Karjalan mallia vastaava toimintamalli ja käytännöt. Kiusaamisongelmaa on lähestytty Helsingin lähtökohdista, ilmiöistä sekä rakenteista käsin. Sosiaali- ja terveystoimiala tekee suunnitelmallista ja tiivistä yhteistyötä muun muassa lasten ja nuorten, perheiden, poliisin ja koulujen kanssa kiusaamisongelman ratkaisemiseksi. Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa yhteistyön ja toimintamallien kehittämistä edelleen ja hyväksi todettujen toimintamallien vakiinnuttamista.

Kiusaaminen

Koulussa tapahtuva kiusaaminen, väkivalta ja muu lainvastainen toiminta on ongelma niin Helsingissä kuin muissakin kunnissa ja ongelmaa on pyritty ratkaisemaan kunkin alueen rakenteista, ilmiöistä ja lähtökohdista käsin. Kiusaamisongelman ratkaisemiseksi ei ole olemassa yhtä ratkaisua, mikä toimisi kaikkialla.

Helsingissä on voimassa suunnitelmallinen ja johdonmukainen kiusaamisen vastainen ohjelma KVO13, minkä puitteissa tehdään laaja-alaista yhteistyötä kaupungin sisäisten sekä ulkoisten sidosryhmien välillä kiusaamisongelman ratkaisemiseksi. Ohjelmalla pyritään erityisesti tunnistamaan ja ennaltaehkäisemään kiusaamista, mutta myös puuttumaan ja jälkihoitamaan tilanteita oikealla tavalla.

Poliisisosiaalityö ja Ankkuri-toimintamalli

Sosiaali- ja terveystoimialalla on toiminut vuodesta 2012 asti moniammatillinen Ankkuri-malli, jossa pyritään puuttumaan nuorten rikolliseen toimintaan ennalta estävästi. Ankkurin sosiaalityö on alusta asti ollut osa poliisisosiaalityön yksikköä, mihin kuuluu myös aloitteessa viitattu lakisääteinen nuorten rikos- ja oikeusedustustoiminto.

Alle 15-vuotiaan lainvastaisesta teosta tehdään rikosilmoitus koulun tai muun toimijan aloitteesta, ja kyseinen tapahtuma käsitellään poliisiasemalla nuoren, huoltajan, poliisin, sosiaalityöntekijän ja tarvittaessa psykiatrisen sairaanhoitajan kanssa. Nuorten oikeusedustuksen sosiaalityöntekijä työskentelee 15–17-vuotiaiden nuorten asioissa ja Ankkuri-ryhmän sosiaalityöntekijä kohdistaa työtä enemmän alle 15-vuotiaiden nuorten rikosasioihin. Tämä toimintamalli kattaa koulujen lisäksi muutkin tapahtuma- ja toimintaympäristöt. Kouluissa tapahtuviin pitkittyneisiin ja vakaviin kiusaamis- ja väkivaltatilanteisiin liittyen Ankkurissa tehdään yhteistyötä K-0 (Aseman Lapset) kanssa, mikä on hyväksi havaittu jalkautuva toimintamalli.

Virkaa tekevä Ankkurin sosiaalityöntekijä kirjaa lapsen tietoihin tilannekuvauksen tapahtumien osalta ja tekee tarvittaessa myös lastensuojeluilmoituksen.

Ilmoitusvelvollisuudet lastensuojelulle ja poliisille

Lastensuojelulain 25 § velvoittaa laaja-alaisesti eri tahoja ilmoittamaan kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää mahdollista lastensuojelutarpeen selvittämistä. Koulun, poliisin tai poliisiosiaalityön tulee tarvittaessa tehdä lastensuojeluilmoitus myös kiusaamistilanteissa. Tällöin lapsen ja perheen sosiaalihuollon tai lastensuojelun tuen tarve arvioidaan ja ryhdytään tarvittaviin yksilöllisiin tukitoimiin.

Lastensuojelulain (417/2007) 25 § velvoittaa laaja-alaisesti eri tahoja ilmoittamaan myös poliisille, mikäli heillä on tehtävässään tietoon tulleiden seikkojen perusteella syytä epäillä, että lapseen on kohdistunut väkivaltaa tai seksuaalista väkivaltaa. Koulun tulee siten tehdä ilmoitus poliisille, jos lasta on esimerkiksi kiusaamistarkoituksessa pahoinpidelty.

Lastensuojelun ja perhesosiaalityön ja perusopetuksen yhteistyö

Lastensuojelu ja perhesosiaalityö ja perusopetus valmistelevat parhailaan toimintaohjetta kiusaamisväkivallan ehkäisyyn, tunnistamiseen ja puuttumiseen yhteistyössä. Ohjeistuksessa pyritään kuvaamaan konkreettisesti toimijoiden tehtäviä, keinoja ja vastuita kiusaamisasiassa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kiusaamisella voi tutkitusti olla vakavia, pitkäaikaisia, ja traumatisoivia vaikutuksia lasten ja nuorten terveyteen, hyvinvointiin ja toimintakykyyn, minkä vuoksi kiusaamisongelmaan tulee puuttua suunnitelmallisesti, tehokkaasti ja proaktiivisesti. Kiusatuksi joutuneet lapset ja nuoret kärsivät erityyppisistä vertaissuhdeongelmista, kuten ystävien vähyys, pelko ystävien menettämisestä, luokkayhteisöön kuulumattomuuden tunne ja luottamuksen puute vertaisiin. Kiusatuksi joutuminen on myös suoraan yhteydessä yleiseen ahdistuneisuuteen, sosiaaliseen ahdistuneisuuteen, huonoon itsetuntoon ja kielteiseen minäkuvaan, yksinäisyyteen, itsetuhoajatuksiin ja masentuneisuuteen.”

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Pia Pakarisen ja 32 muun valtuu-

31.08.2021

tetun aloitteesta koskien Etelä-Karjalan mallin hyödyntämistä lainvastaisiin tekoihin puuttumiseksi kouluissa.

Lausuntoa on pyydetty 23.8.2021 mennessä. Aloitteeseen on pyydetty lausuntoa myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Saila Nummikoski, lastensuojelun johtaja, puhelin: 310 43439
saila.nummikoski(a)hel.fi
Mika Porvari, toiminnansuunnittelija, puhelin: 040 3341703
mika.porvari(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 31.03.2021 Pakarinen Pia Etelä-Karjalan mallin hyödyntäminen lainvastaisiin tekoihin puuttumiseksi kouluissa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 17.08.2021 § 152

HEL 2021-004204 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

17.08.2021 Pöydälle

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle puheenjohtaja Daniel Sazonovin pyynnöstä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Saila Nummikoski, lastensuojelun johtaja, puhelin: 310 43439
saila.nummikoski(a)hel.fi
Mika Porvari, toiminnansuunnittelija, puhelin: 040 3341703
mika.porvari(a)hel.fi

§ 172

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen toivomusponnosta koskien Etelä-Karjalan mallin käyttöönottoa Helsingissä

HEL 2021-005073 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Mari Rantasen toivomusponnosta koskien Etelä-Karjalan mallin käyttöönottoa Helsingissä:

”Toivomusponnossa edellytetään selvitettävien mahdollisuuksien ottaa Helsingissä käyttöön Etelä-Karjalassa käytössä oleva malli kouluissa tapahtuvien rikosten ja lainvastaisten tekojen käsittelystä.

Kiusaamisongelmaa on lähestytty Helsingin lähtökohdista, ilmiöistä sekä rakenteista käsin. Sosiaali- ja terveystoimiala tekee suunnitelmallista ja tiivistä yhteistyötä muun muassa lasten ja nuorten, perheiden, poliisin ja koulujen kanssa kiusaamisongelman ratkaisemiseksi. Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa yhteistyön ja toimintamallien kehittämistä edelleen. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla käytettävää kiusaamisen vastaista KVO13-ohjelmaa on syytä täydentää siten, että Etelä-Karjalan mallin mukainen tai sitä vastaava toimintamalli kirjataan osaksi KVO13-ohjelmaa ja kyseisen toimintamallin sisällöt otetaan sellaisenaan käyttöön kouluissa ja muissa lasten ja nuorten kanssa toimivissa yhteisöissä.

Kiusaaminen

Koulussa tapahtuva kiusaaminen, väkivalta ja muu lainvastainen toiminta on ongelma niin Helsingissä kuin muissakin kunnissa ja ongelmaa on pyritty ratkaisemaan kunkin alueen rakenteista, ilmiöistä ja lähtökohdista käsin. Kiusaamisongelman ratkaisemiseksi ei ole olemassa yhtä ratkaisua, mikä toimisi kaikkialla.

Helsingissä on voimassa suunnitelmallinen ja johdonmukainen kiusaamisen vastainen ohjelma KVO 13, minkä puitteissa tehdään laaja-alaista yhteistyötä kaupungin sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien välillä kiusaamisongelman ratkaisemiseksi. Ohjelmalla pyritään erityisesti tunnistamaan ja ennaltaehkäisemään kiusaamista, mutta myös puuttumaan ja jälkihoitamaan tilanteita oikealla tavalla.

Etelä-Karjalan malli

Kiteytettynä Etelä-Karjalan mallissa on kyse siitä, että lainvastaisen teon tekevästä alle 15-vuotiaasta lapsesta tehdään rikosilmoitus. Tekijä ohjataan ryhmään, jossa on hänen ja uhrin lisäksi mukana keskustelemassa myös molempien huoltajat, poliisi sekä nuorten oikeusedustaja. Malli painottaa eri tahojen välisen tiiviin yhteistyön merkitystä kiusaamisongelmaan puuttumisessa.

Poliisisosiaalityö ja Ankkuri-toimintamalli

Sosiaali- ja terveystoimialalla on toiminut vuodesta 2012 asti moniammatillinen Ankkuri-malli, jossa pyritään puuttumaan nuorten rikolliseen toimintaan ennalta estävästi. Ankkurin sosiaalityö on alusta asti ollut osa poliisisosiaalityön yksikköä, mihin kuuluu myös lakisääteinen nuorten rikos- ja oikeusedustustoiminto.

Alle 15-vuotiaan lainvastaisesta teosta tehdään rikosilmoitus koulun tai muun toimijan aloitteesta, ja kyseinen tapahtuma käsitellään poliisiasemalla nuoren, huoltajan, poliisin, sosiaalityöntekijän ja tarvittaessa psykiatrisen sairaanhoitajan kanssa. Nuorten oikeusedustuksen sosiaalityöntekijä työskentelee 15–17-vuotiaiden nuorten asioissa ja Ankkuri-ryhmän sosiaalityöntekijä kohdistaa työtä enemmän alle 15-vuotiaiden nuorten rikosasioihin. Tämä toimintamalli kattaa koulujen lisäksi muutkin tapahtuma- ja toimintaympäristöt. Kouluissa tapahtuvaan pitkittyneisiin ja vakaviin kiusaamis- ja väkivaltatilanteisiin liittyen Ankkurissa tehdään yhteistyötä K-0 (Aseman Lapset) kanssa, mikä on hyväksi havaittu jalkautuva toimintamalli.

Virkaa tekevä Ankkurin sosiaalityöntekijä kirjaa lapsen tietoihin tilannekuvauksen tapahtumien osalta ja tekee tarvittaessa myös lastensuojeluilmoituksen.

Ilmoitusvelvollisuudet lastensuojelulle ja poliisille

Lastensuojelulain (417/2007) 25 § velvoittaa laaja-alaisesti eri tahoja ilmoittamaan kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää mahdollista lastensuojelutarpeen selvittämistä. Koulun, poliisin tai poliisisosiaalityön tulee tarvittaessa tehdä lastensuojeluilmoitus myös kiusaamistilanteissa. Tällöin lapsen ja perheen sosiaalihuollon tai lastensuojelun tuen tarve arvioidaan ja ryhdytään tarvittaviin yksilöllisiin tukitoimiin.

Lastensuojelulain 25 § velvoittaa laaja-alaisesti eri tahoja ilmoittamaan myös poliisille, mikäli heillä on tehtävässään tietoon tulleiden seikkojen perusteella syytä epäillä, että lapseen on kohdistunut väkivaltaa tai

seksuaalista väkivaltaa. Koulun tulee siten tehdä ilmoitus poliisille, jos lasta on esimerkiksi kiusaamistarkoituksessa pahoinpidelty.

Lastensuojelun ja perhesosiaalityön ja perusopetuksen yhteistyö

Lastensuojelu ja perhesosiaalityö ja perusopetus valmistelevat parhailaan toimintaohjetta kiusaamisväkivallan ehkäisyyn, tunnistamiseen ja puuttumiseen yhteistyössä. Ohjeistuksessa pyritään kuvaamaan konkreettisesti toimijoiden tehtäviä, keinoja ja vastuita kiusaamisasiassa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kiusaamisella voi tutkitusti olla vakavia, pitkäaikaisia, ja traumatisoivia vaikutuksia lasten ja nuorten terveyteen, hyvinvointiin ja toimintakykyyn, minkä vuoksi kiusaamisongelmaan tulee puuttua suunnitelmallisesti, tehokkaasti ja proaktiivisesti. Kiusatuksi joutuneet lapset ja nuoret kärsivät erityyppisistä vertaissuhdeongelmista, kuten ystävien vähyys, pelko ystävien menettämisestä, luokkayhteisöön kuulumattomuuden tunne ja luottamuksen puute vertaisiin. Kiusatuksi joutuminen on myös suoraan yhteydessä yleiseen ahdistuneisuuteen, sosiaaliseen ahdistuneisuuteen, huonoon itsetuntoon ja kielteiseen minäkuvaan, yksinäisyyteen, itsetuhoajatuksiin ja masentuneisuuteen.”

Käsittely

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Laura Korpinen: Korjataan Kiusaaminen-alaotsikkoa edeltävä kappale kuulumaan seuraavasti: Kiusaamisongelmaa on lähestytty Helsingin lähtökohdista, ilmiöistä sekä rakenteista käsin. Sosiaali- ja terveystoimiala tekee suunnitelmallista ja tiivistä yhteistyötä muun muassa lasten ja nuorten, perheiden, poliisin ja koulujen kanssa kiusaamisongelman ratkaisemiseksi. Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa yhteistyön ja toimintamallien kehittämistä edelleen. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla käytettävää kiusaamisen vastaista KVO13-ohjelmaa on syytä täydentää siten, että Etelä-Karjalan mallin mukainen tai sitä vastaava toimintamalli kirjataan osaksi KVO13-ohjelmaa ja kyseisen toimintamallin sisällöt otetaan sellaisenaan käyttöön kouluissa ja muissa lasten ja nuorten kanssa toimivissa yhteisöissä.

Kannattaja: jäsen Seija Muurinen

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Laura Korpinen)

Jaa-äännet: 5
Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Minna Lindgren, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

Ei-äännet: 7
Samuel Adouchief, Maaret Castrén, Laura Korpinen, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov

Tyhjä: 1
Kati Juva

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Laura Korpisen vastaehdotuksen äänin 7 - 5 (tyhjää 1).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Saila Nummikoski, lastensuojelun johtaja, puhelin: 310 43439
saila.nummikoski(a)hel.fi
Mika Porvari, toiminnansuunnittelija, puhelin: 040 3341703
mika.porvari(a)hel.fi

Liitteet

1 Rantanen Mari, toivomusponsi, Kvsto 21.4.2021 asia 5

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Mari Rantasen toivomusponnosta koskien Etelä-Karjalan mallin käyttöönottoa Helsingissä:

”Toivomusponnossa edellytetään selvitettävien mahdollisuuksien ottaa Helsingissä käyttöön Etelä-Karjalassa käytössä oleva malli kouluissa tapahtuvien rikosten ja lainvastaisten tekojen käsittelystä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että Sosiaali- ja terveystoimialalla on jo käytössä oman toimintansa osalta Etelä-Karjalan mallia vastaava toimintamalli ja käytännöt. Kiusaamisongelmaa on lähestytty Helsingin lähtökohdista, ilmiöistä sekä rakenteista käsin. Sosiaali- ja terveystoimiala tekee suunnitelmallista ja tiivistä yhteistyötä muun muassa lasten ja nuorten, perheiden, poliisin ja koulujen kanssa kiusaamisongelman ratkaisemiseksi. Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa yhteistyön ja toimintamallien kehittämistä edelleen ja hyväksi todettujen toimintamallien vakiinnuttamista.

Kiusaaminen

Koulussa tapahtuva kiusaaminen, väkivalta ja muu lainvastainen toiminta on ongelma niin Helsingissä kuin muissakin kunnissa ja ongelmaa on pyritty ratkaisemaan kunkin alueen rakenteista, ilmiöistä ja lähtökohdista käsin. Kiusaamisongelman ratkaisemiseksi ei ole olemassa yhtä ratkaisua, mikä toimisi kaikkialla.

Helsingissä on voimassa suunnitelmallinen ja johdonmukainen kiusaamisen vastainen ohjelma KVO 13, minkä puitteissa tehdään laaja-alaista yhteistyötä kaupungin sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien välillä kiusaamisongelman ratkaisemiseksi. Ohjelmalla pyritään erityisesti tunnistamaan ja ennaltaehkäisemään kiusaamista, mutta myös puuttumaan ja jälkihoitamaan tilanteita oikealla tavalla.

Etelä-Karjalan malli

Kiteytettynä Etelä-Karjalan mallissa on kyse siitä, että lainvastaisen teon tekevistä alle 15-vuotiaasta lapsesta tehdään rikosilmoitus. Tekijä ohjataan ryhmään, jossa on hänen ja uhrin lisäksi mukana keskustelussa myös molempien huoltajat, poliisi sekä nuorten oikeusedustaja. Malli painottaa eri tahojen välisen tiiviin yhteistyön merkitystä kiusaamisongelmaan puuttumisessa.

Poliisisosiaalityö ja Ankkuri-toimintamalli

Sosiaali- ja terveystoimialalla on toiminut vuodesta 2012 asti moniammatillinen Ankkuri-malli, jossa pyritään puuttumaan nuorten rikolliseen toimintaan ennalta estävästi. Ankkurin sosiaalityö on alusta asti ollut osa poliisisosiaalityön yksikköä, mihin kuuluu myös lakisääteinen nuorten rikos- ja oikeusedustustoiminto.

Alle 15-vuotiaan lainvastaisesta teosta tehdään rikosilmoitus koulun tai muun toimijan aloitteesta, ja kyseinen tapahtuma käsitellään poliisiammattilaisella nuoren, huoltajan, poliisin, sosiaalityöntekijän ja tarvittaessa psykiatrisen sairaanhoitajan kanssa. Nuorten oikeusedustuksen sosiaalityöntekijä työskentelee 15–17-vuotiaiden nuorten asioissa ja Ankkuri-

ri-ryhmän sosiaalityöntekijä kohdistaa työtä enemmän alle 15-vuotiaiden nuorten rikosasioihin. Tämä toimintamalli kattaa koulujen lisäksi muutkin tapahtuma- ja toimintaympäristöt. Kouluissa tapahtuvaan pitkittyneisiin ja vakaviin kiusaamis- ja väkivaltatilanteisiin liittyen Ankkurissa tehdään yhteistyötä K-0 (Aseman Lapset) kanssa, mikä on hyväksi havaittu jalkautuva toimintamalli.

Virkaa tekevä Ankkurin sosiaalityöntekijä kirjaa lapsen tietoihin tilannekuvauksen tapahtumien osalta ja tekee tarvittaessa myös lastensuojeluilmoituksen.

Ilmoitusvelvollisuudet lastensuojelulle ja poliisille

Lastensuojelulain (417/2007) 25 § velvoittaa laaja-alaisesti eri tahoja ilmoittamaan kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää mahdollista lastensuojelutarpeen selvittämistä. Koulun, poliisin tai poliisisosiaalityön tulee tarvittaessa tehdä lastensuojeluilmoitus myös kiusaamistilanteissa. Tällöin lapsen ja perheen sosiaalihuollon tai lastensuojelun tuen tarve arvioidaan ja ryhdytään tarvittaviin yksilöllisiin tukitoimiin.

Lastensuojelulain 25 § velvoittaa laaja-alaisesti eri tahoja ilmoittamaan myös poliisille, mikäli heillä on tehtävässään tietoon tulleiden seikkojen perusteella syytä epäillä, että lapseen on kohdistunut väkivaltaa tai seksuaalista väkivaltaa. Koulun tulee siten tehdä ilmoitus poliisille, jos lasta on esimerkiksi kiusaamistarkoituksessa pahoinpidelty.

Lastensuojelun ja perhesosiaalityön ja perusopetuksen yhteistyö

Lastensuojelu ja perhesosiaalityö ja perusopetus valmistelevat parhailaan toimintaohjetta kiusaamisväkivallan ehkäisyyn, tunnistamiseen ja puuttumiseen yhteistyössä. Ohjeistuksessa pyritään kuvaamaan konkreettisesti toimijoiden tehtäviä, keinoja ja vastuita kiusaamisasiassa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kiusaamisella voi tutkitusti olla vakavia, pitkäaikaisia, ja traumatisoivia vaikutuksia lasten ja nuorten terveyteen, hyvinvointiin ja toimintakykyyn, minkä vuoksi kiusaamisongelmaan tulee puuttua suunnitelmallisesti, tehokkaasti ja proaktiivisesti. Kiusatuksi joutuneet lapset ja nuoret kärsivät erityyppisistä vertaissuhdeongelmista, kuten ystävien vähyys, pelko ystävien menettämisestä, luokkayhteisöön kuulumattomuuden tunne ja luottamuksen puute vertaisiin. Kiusatuksi joutuminen on myös suoraan yhteydessä yleiseen ahdistuneisuuteen, sosiaaliseen ahdistu-

31.08.2021

neisuuteen, huonoon itsetuntoon ja kielteiseen minäkuvaan, yksinäisyyteen, itsetuhoajatuksiin ja masentuneisuuteen.”

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen toivomusponnosta koskien Etelä-Karjalan mallin käyttöönottoa Helsingissä. Lausuntoa on pyydetty 30.9.2021 mennessä. Toivomusponnosta on pyydetty lausuntoa myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Saila Nummikoski, lastensuojelun johtaja, puhelin: 310 43439
saila.nummikoski(a)hel.fi
Mika Porvari, toiminnansuunnittelija, puhelin: 040 3341703
mika.porvari(a)hel.fi

Liitteet

1 Rantanen Mari, toivomusponsi, Kvsto 21.4.2021 asia 5

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 17.08.2021 § 153

HEL 2021-005073 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

17.08.2021 Pöydälle

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle puheenjohtaja Daniel Sazonovin pyynnöstä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

31.08.2021

Saila Nummikoski, lastensuojelun johtaja, puhelin: 310 43439
saila.nummikoski(a)hel.fi

Mika Porvari, toiminnansuunnittelija, puhelin: 040 3341703
mika.porvari(a)hel.fi

§ 173

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Ville Jalovaaran ym. toivomusponnosta koskien kaupungin terveystalvelujen riittävyyttä Meri-Rastilassa

HEL 2021-001659 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Ville Jalovaaran ja 52 muun valtuutetun toivomusponnosta koskien kaupungin terveystalvelujen riittävyyttä Meri-Rastilassa:

"Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi 3.2.2021 § 23 Meri-Rastilan länsiosan asemakaavan ja asemakaavan muutoksen (nro 12570). Hyväksytyään päätöksen kaupunginvaltuusto edellytti, että kaupungin terveystalvelujen riittävyyttä selvitetään Meri-Rastilassa ja pohditaan toimia, miten niiden tarjontaa voidaan kohentaa. Alueelle rakennetaan uutta asuin-, liike- ja palvelurakennuksia nykyisille tonteille ja puistoa-alueiden reunoille. Hyväksytyn kaava-alueen muutoksen mukaan asukasmäärän lisäys on Meri-Rastilassa 10–15 vuoden kuluttua noin 2400 asukasta. Asemakaavan muutosehdotuksessa on huomioitu sosiaali- ja terveystoimialan aiempi lausunto 8.10.2019 (diaarinumero HEL 2015-002625) toiveesta mahdollistaa kehitysvammaisten asumisryhmien sijoittaminen Meri-Rastilaan.

Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskus ja perhekeskus

Itä-Helsingissä sijaitseva Vuosaaren kaupunginosa jakaantuu seuraaviin osa-alueisiin, joista viidellä ensiksi mainitulla on merkittävästi asutusta: Keski-Vuosaari, Kallahti, Meri-Rastila, Rastila, Aurinkolahti, Uute-la, Niinisaari, Nordsjön kartano ja Mustavuori.

Meri-Rastilan asukkaille tarjotaan terveystalveluja Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskuksessa (THK:ssa) ja perhekeskuksessa (PK:ssa), joten Meri-Rastilan asukkaiden terveystalvelujen riittävyyttä tulee tarkastella osana Vuosaaren kaupunginosan terveys- ja sosiaalitalvelujen kokonaisuutta.

Vuosaaren kaupunginosassa asuu noin 39 000 asukasta. Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskukseen, perhekeskukseen ja koulujen tiloissa toimivaan kouluterveydenhoitoon oli resursoitu toukokuussa 2021 yhteensä 265 eri terveyden- ja sosiaalihuollon vakanssia, mukaan lukien Vuosaaren suun terveydenhuollon vakanssit. Fysio- ja toimintaterapian

vakanssit eivät ole mukana laskelmassa. Vuosaaren kaupunginosan väestöennuste vuodelle 2030 on 44 500 asukasta.

Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskuksen palvelut sisältävät terveysasemapalvelun, suun terveydenhuollon, fysioterapian, aikuisten ja nuorten sosiaalipalvelut sekä psykiatria- ja päihdepalvelut. Samassa talossa toimii Vuosaaren perhekeskus, jossa on terveyspalveluista äitiys- ja lastenneuvolan palvelut, neuvolapsykologin palvelu, lasten ja nuorten suun terveydenhuollon palveluja, lasten puheterapia ja fysio- ja toimintaterapiaa. Alueen lasten terveyspalveluihin kuuluva kouluterveydenhuolto toimii alueen koulujen tiloissa. Perhekeskuksessa toimii myös lasten, nuorten ja perheiden sosiaalipalvelut, kuten kasvatus- ja perheneuvontaa, lastensuojelun palveluja ja vammaispalveluja. Kotiin tarjottavia palveluja ovat lapsiperheiden kotipalvelu ja lapsiperheiden sosiaaliohjaus.

Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskuksessa toimii lisäksi fysioterapian suoravastaanotto ja myös toimintaterapia. Myös perhekeskuksessa on toimintaterapiaa ja lasten toimintaterapian resursointia kehitetään pitkäjänteisesti alueelliset tarpeet huomioiden.

Toimintaympäristön muutoksia arvioidaan

Vuosittainen talousarvion valmistelu käynnistyy toimintaympäristön muutosten arvioinnilla. Palvelukokonaisuudet arvioivat keskeisimmät toimintaympäristön muutokset ja tarvittavat resurssit. Resursseja tarkasteltaessa huomioidaan väestön kasvu ja ikääntyminen sekä vieraskielisten lasten ja nuorten määrän kasvu, jotka lisäävät sosiaali- ja terveyspalvelujen kysyntää lähivuosina Helsingissä. Sosiaali- ja terveyspalvelutarpeeltaan Helsingin eri kaupunginosien asukkaat ovat keskenään erilaisia. Kaupunginosien erot ovat suuria väestön terveydessä, hyvinvoinnissa, koulutuksessa, tulotasossa, työttömyydessä ja vieraskielisten osuudessa väestöstä. Sosioekonomiset terveys- ja hyvinvointierot näkyvät sairastavuustilastoissa ja ennenaikaisessa kuolleisuudessa.

Toimintaympäristön muutoksilla on merkittäviä vaikutuksia terveyspalvelujen riittävyyteen. Esimerkiksi covid-19-pandemian vuoksi terveysasemien ja suun terveydenhuollon kiireetöntä hoitoa on jouduttu ajoittain supistamaan ja henkilöstöresursseja on osin siirretty covid-19-pandemian testaukseen ja jäljitykseen. Tämän vuoksi terveydenhuollon sekä suun terveydenhuoltoon kiireettömän hoidon piiriin kuuluviin toimenpiteisiin ja vastaanottoihin syntyy hoitovelkaa.

Perusterveydenhuollon henkilöresurssien saatavuus

Perusterveydenhuollon haasteena ovat henkilöstöressurssien saatavuus ja hoitoon pääsyn viiveet. Lääkärivajeen vuoksi sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi 1.12.2020 § 234 terveysasemapalvelujen kilpailutuksen periaatteet sekä kahden terveysasemapalvelun hankinnan. Idän terveysaseman henkilöstövajetta ei ole saatu täytettyä normaalien, jo käytössä olevien rekrytointikanavien kautta, minkä johdosta sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 15.12.2020 § 272 lääkäri- ja hoitajavuokrauksen käynnistämisen idän terveysaseman toiminnan turvaamiseksi. Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi 27.4. 2021 § 89 lääkärin rekrytointipalvelun hankinnan. Hankinnan kohteena on erikoislääkäreiden, lääkäreiden, lääketieteen opiskelijoiden rekrytointipalvelu. Tavoitteena on hankkia rekrytointikumppani, joka lääkäripalvelujen saatavuuden parantamisen kokonaisuudessa yhtenä tekijänä korjaa lääkärivajetta, lisää lääkärin määrää ja toisaalta kasvattaa erikoislääkärin suhteellista osuutta organisaatiossa.

Lääkärirekrytoinnin tehostamiseksi on hankittu rekrytointiapua ulkoiselta palveluntuottajalta ja käynnistetty henkilöstöressurssipalvelujen kanssa hanke, jossa yhtenäistetään rekrytointiprosessit, monipuolistetaan markkinointia ja lisätään Helsingin houkuttelevuutta työpaikkana. Lääkäreiden rekrytointiin on palkattu oma rekrytointikonsultti, joka työskentelee rekrytoivien yllilääkäreiden tukena. Yhteistyössä kehitetään rekrytointikohtaisesti markkinointisisältöjä lääkäreiden saatavuuteen.

Terveysasemien lääkärin kiireettömän hoidon saatavuutta on pyritty lisäämään omien toimintamallien, työnjaon ja johtamisen kehittämällä sekä lisäämällä palvelusetelitoimintaa. Palveluja tarjotaan enenevässä määrin terveysasemilta muuten kuin lääkärivastaanottojen muodossa. Terveysasemat ovat lisänneet vuosien aikana sähköisten palvelujen mahdollisuutta kaikissa asiakaskontakteissa: sähköisen yhteydenoton kahdensuuntainen viestintä potilastietojärjestelmässä, chat, chatbot, etälääkäritoiminta sekä Omaolo-palvelun laajentuminen. Edellä mainitut sähköiset palvelut vapauttavat lääkärin aikaa potilastapaamisiin. Monialaiseen työhön panostetaan hyödyntämällä eri ammattiryhmien osaamista järkevällä työnjaolla muun muassa hoitajien reseptinkirjoitusoikeuden laajentamisella ja tukipalveluja tehostamalla esimerkiksi lisäämällä sihteerien määrää terveysasemilla.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen uudistaminen

Sosiaali- ja terveystoimialalla siirrytään yhä enemmän sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tarjoamisessa terveys- ja hyvinvointiongelmia korjaavasta toimintamallista ennaltaehkäisevämpään ja kohdennetun toimintatapaan. Palveluja uudistettaessa asiakkaiden asioita arvioidaan kokonaisuutena, etsitään riskiryhmiä ja tarvittaessa kohdistetaan palveluja erityisessä terveys- ja hyvinvointiriskissä oleviin asiak-

kaisiin. Terveys- ja hyvinvointikeskus-toimintamallin ydin on asiakkaan tarpeeseen vastaaminen. Hoidon ja palvelutarpeen arvioissa asiakas ohjautuu tarpeensa mukaiseen palveluun, saa tarvittaessa yhteyshenkilön ja moniammatillisen tiimin tuen. Toimintatapaa tukee sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteinen asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apotti, joka otettiin käyttöön Helsingin terveyspalveluissa huhtikuussa 2021 sekä Terveys- ja hyvinvointiarvio -työkalu, jonka Helsinki on kehittänyt yhteistyössä Kustannus Oy Duodecim kanssa.

Helsingin kaupunki on saanut sosiaali- ja terveysministeriöltä valtionavustusta sote-uudistuksen valmisteluun. Sote-uudistuksen tavoitteena on hyvinvointierojen kaventaminen, yhdenvertaiset palvelut, palvelujen hyvä saatavuus, työvoiman saannin turvaaminen ja kustannusten hallinta. Uudistusta valmistellaan sosiaali- ja terveystoimialalla kahdessa hankkeessa: Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hankkeessa ja Rakenneuudistus -hankkeessa. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskuksista asiakas saa kaikki tarvitsemansa sosiaali- ja terveyspalvelut yhdestä paikasta. Keskuksiin on määrää koota perusterveydenhuollon, suun terveydenhuollon, sosiaalityön ja kotihoidon lähipalveluja, mielen-terveys- ja päihdehuollon perustason palveluja, avokuntoutuspalveluja, kansansairauksien ehkäisyä sekä neuvola- ja muita ehkäiseviä palveluja nykyisen terveys- ja hyvinvointikeskusmallin mukaisesti.

Sosiaali- ja terveystoimialalla jatketaan terveyspalvelujen kehittämistä Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hankkeen ja Rakenneuudistus-hankkeen tavoitteiden mukaisesti ja toimialalla analysoidaan terveyspalvelujen kehittämiskohteet ja niitä tukevat rakenteet. Riittävän henkilöstöresurssin saatavuuden turvaamiseksi valtakunnallisella tasolla on syytä lisätä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten, kuten lääkärin ja hoitohenkilökunnan, koulutusmäärien tullee olla riittävät työvoimapulan ehkäisemiseksi ja korjaamiseksi.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että Meri-Rastilan sosiaali- ja terveyspalveluiden edellytyksiä ja saatavuutta on pyritty varmistamaan Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskuksen ja perhekeskuksen toimintamalleilla ja riittävällä resursoinnilla. Sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskuksen henkilöstön määrä on saatettava riittävälle tasolle.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Terveys- ja sosiaalipalvelujen käytöllä ja palveluista saadulla hyödyllä on yhteys sosioekonomisiin hyvinvointi- ja terveyseroihin. Kaikille kuntalaisille avoimien ja hyvin toimivien terveys- ja sosiaalipalvelujen saa-

tavuus on lähtökohta oikeudenmukaiseen sosiaali- ja terveydenhuoltoon."

Käsittely

Jäsen Minna Lindgren poistui kokouksesta kesken asian käsittelyn.

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Samuel Adouchief: Korjataan Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi -alaotsikkoa edeltävä kappale seuraavaksi: Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että Meri-Rastilan sosiaali- ja terveyspalveluiden edellytyksiä ja saatavuutta on pyritty varmistamaan Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskuksen ja perhekeskuksen toimintamalleilla ja riittävällä resursoinnilla. Sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskuksen henkilöstön määrä on saatettava riittävälle tasolle.

Kannattaja: jäsen Laura Korpinen

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyyn vastaehdotuksen mukaisesti muutetun lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi
Timo Lukkarinen, terveysasemien johtajalääkäri, puhelin: 310 42611
timo.lukkarinen(a)hel.fi
Mari Kinnunen, johtava ylilääkäri, puhelin: 310 47941
mari.kinnunen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Jalovaara Ville, toivomusponsi, Kvsto 3.2.2021 asia 8
- 2 Helsingin kaupunginvaltuusto 3.2.2021 asia 8, Meri-Rastilan länsiosan asemakaavan ja asemakaavan muutoksen hyväksyminen (nro 12570)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Ville Jalovaaran ja 52 muun valtuutetun toivomusponnosta koskien kaupungin terveystalujen riittävyyttä Meri-Rastilassa:

"Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi 3.2.2021 § 23 Meri-Rastilan länsiosan asemakaavan ja asemakaavan muutoksen (nro 12570). Hyväksytyään päätöksen kaupunginvaltuusto edellytti, että kaupungin terveystalujen riittävyyttä selvitetään Meri-Rastilassa ja pohditaan toimia, miten niiden tarjontaa voidaan kohentaa. Alueelle rakennetaan uutta asuin-, liike- ja palvelurakennuksia nykyisille tonteille ja puistoa-alueiden reunoille. Hyväksytyyn kaava-alueen muutoksen mukaan asukasmäärän lisäys on Meri-Rastilassa 10–15 vuoden kuluttua noin 2400 asukasta. Asemakaavan muutosehdotuksessa on huomioitu sosiaali- ja terveystoimialan aiempi lausunto 8.10.2019 (diaarinumero HEL 2015-002625) toiveesta mahdollistaa kehitysvammaisten asumisryhmien sijoittaminen Meri-Rastilaan.

Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskus ja perhekeskus

Itä-Helsingissä sijaitseva Vuosaaren kaupunginosa jakaantuu seuraaviin osa-alueisiin, joista viidellä ensiksi mainitulla on merkittävästi asutusta: Keski-Vuosaari, Kallahti, Meri-Rastila, Rastila, Aurinkolahti, Uute-la, Niinisaari, Nordsjön kartano ja Mustavuori.

Meri-Rastilan asukkaille tarjotaan terveystaluja Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskuksessa (THK:ssa) ja perhekeskuksessa (PK:ssa), joten Meri-Rastilan asukkaiden terveystalujen riittävyyttä tulee tarkastella osana Vuosaaren kaupunginosan terveys- ja sosiaalipalvelujen kokonaisuutta.

Vuosaaren kaupunginosassa asuu noin 39 000 asukasta. Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskukseen, perhekeskukseen ja koulujen tiloissa toimivaan kouluterveydenhoitoon oli resursoitu toukokuussa 2021 yhteensä 265 eri terveyden- ja sosiaalihuollon vakanssia, mukaan lukien Vuosaaren suun terveydenhuollon vakanssit. Fysio- ja toimintaterapian vakanssit eivät ole mukana laskelmassa. Vuosaaren kaupunginosan väestöennuste vuodelle 2030 on 44 500 asukasta.

Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskuksen palvelut sisältävät terveysasemapalvelun, suun terveydenhuollon, fysioterapian, aikuisten ja nuorten sosiaalipalvelut sekä psykiatria- ja päihdepalvelut. Samassa talossa toimii Vuosaaren perhekeskus, jossa on terveystalusta äitiys- ja lastenneuvolan palvelut, neuvolapsykologin palvelu, lasten ja nuorten suun terveydenhuollon palveluja, lasten puheterapia ja fysio- ja toimintaterapiaa. Alueen lasten terveystaluihin kuuluva kouluterveydenhuolto toimii alueen koulujen tiloissa. Perhekeskuksessa toimii

myös lasten, nuorten ja perheiden sosiaalipalvelut, kuten kasvatus- ja perheneuvontaa, lastensuojelun palveluja ja vammaispalveluja. Kotiin tarjottavia palveluja ovat lapsiperheiden kotipalvelu ja lapsiperheiden sosiaaliohjaus.

Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskuksessa toimii lisäksi fysioterapian suoravastaanotto ja myös toimintaterapia. Myös perhekeskuksessa on toimintaterapiaa ja lasten toimintaterapian resursointia kehitetään pitkäjänteisesti alueelliset tarpeet huomioiden.

Toimintaympäristön muutoksia arvioidaan

Vuosittainen talousarvion valmistelu käynnistyy toimintaympäristön muutosten arvioinnilla. Palvelukokonaisuudet arvioivat keskeisimmät toimintaympäristön muutokset ja tarvittavat resurssit. Resursseja tarkasteltaessa huomioidaan väestön kasvu ja ikääntyminen sekä vieraskielisten lasten ja nuorten määrän kasvu, jotka lisäävät sosiaali- ja terveyspalvelujen kysyntää lähivuosina Helsingissä. Sosiaali- ja terveyspalvelutarpeeltaan Helsingin eri kaupunginosien asukkaat ovat keskenään erilaisia. Kaupunginosien erot ovat suuria väestön terveydessä, hyvinvoinnissa, koulutuksessa, tulotasossa, työttömyydessä ja vieraskielisten osuudessa väestöstä. Sosioekonomiset terveys- ja hyvinvointierot näkyvät sairastavuustilastoissa ja ennenaikaisessa kuolleisuudessa.

Toimintaympäristön muutoksilla on merkittäviä vaikutuksia terveyspalvelujen riittävyteen. Esimerkiksi covid-19-pandemian vuoksi terveysasemien ja suun terveydenhuollon kiireetöntä hoitoa on jouduttu ajoittain supistamaan ja henkilöstöresursseja on osin siirretty covid-19-pandemian testaukseen ja jäljitykseen. Tämän vuoksi terveydenhuollon sekä suun terveydenhuoltoon kiireettömän hoidon piiriin kuuluviin toimenpiteisiin ja vastaanottoihin syntyy hoitovelkaa.

Perusterveydenhuollon henkilöresurssien saatavuus

Perusterveydenhuollon haasteena ovat henkilöstöresurssien saatavuus ja hoitoon pääsyn viiveet. Lääkärivajeen vuoksi sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi 1.12.2020 § 234 terveysasemapalvelujen kilpailutuksen periaatteet sekä kahden terveysasemapalvelun hankinnan. Idän terveysaseman henkilöstövajetta ei ole saatu täytettyä normaalien, jo käytössä olevien rekrytointikanavien kautta, minkä johdosta sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 15.12.2020 § 272 lääkäri- ja hoitajavuokrauksen käynnistämisen idän terveysaseman toiminnan turvaamiseksi. Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi 27.4. 2021 § 89 lääkärien rekrytointipalvelun hankinnan. Hankinnan kohteena on erikoislääkäreiden, lääkäreiden, lääketieteen opiskelijoiden rekrytointipalvelu. Tavoitteena on hankkia rekrytointikumppani, joka lääkäripalvelujen saatavuuden pa-

rantamisen kokonaisuudessa yhtenä tekijänä korjaa lääkärivajetta, lisää lääkärien määriä ja toisaalta kasvattaa erikoislääkierien suhteellista osuutta organisaatiossa.

Lääkärirekrytoinnin tehostamiseksi on hankittu rekrytointiapua ulkoiselta palveluntuottajalta ja käynnistetty henkilöstöressurssipalvelujen kanssa hanke, jossa yhtenäistetään rekrytointiprosessit, monipuolistetaan markkinointia ja lisätään Helsingin houkuttelevuutta työpaikkana. Lääkäreiden rekrytointiin on palkattu oma rekrytointikonsultti, joka työskentelee rekrytoivien yllälääkäreiden tukena. Yhteistyössä kehitetään rekrytointikohtaisesti markkinointisisältöjä lääkäreiden saatavuuteen.

Terveysasemien lääkärien kiireettömän hoidon saatavuutta on pyritty lisäämään omien toimintamallien, työnjaon ja johtamisen kehittämällä sekä lisäämällä palvelusetelitoimintaa. Palveluja tarjotaan enenevässä määrin terveysasemilta muuten kuin lääkärivastaanottojen muodossa. Terveysasemat ovat lisänneet vuosien aikana sähköisten palvelujen mahdollisuutta kaikissa asiakaskontakteissa: sähköisen yhteydenoton kahdensuuntainen viestintä potilastietojärjestelmässä, chat, chatbot, etälääkäritoiminta sekä Omaolo-palvelun laajentuminen. Edellä mainitut sähköiset palvelut vapauttavat lääkärien aikaa potilastapaamisiin. Monialaiseen työhön panostetaan hyödyntämällä eri ammattiryhmien osaamista järkevällä työnjaolla muun muassa hoitajien reseptinkirjoitusoikeuden laajentamisella ja tukipalveluja tehostamalla esimerkiksi lisäämällä sihteerien määrää terveysasemilla.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen uudistaminen

Sosiaali- ja terveystoimialalla siirrytään yhä enemmän sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tarjoamisessa terveys- ja hyvinvointiongelmia korjaavasta toimintamallista ennaltaehkäisevämpään ja kohdennettuun toimintatapaan. Palveluja uudistettaessa asiakkaiden asioita arvioidaan kokonaisuutena, etsitään riskiryhmiä ja tarvittaessa kohdistetaan palveluja erityisessä terveys- ja hyvinvointiriskissä oleviin asiakkaisiin. Terveys- ja hyvinvointikeskus-toimintamallin ydin on asiakkaan tarpeeseen vastaaminen. Hoidon ja palvelutarpeen arvioissa asiakas ohjautuu tarpeensa mukaiseen palveluun, saa tarvittaessa yhteyshenkilön ja moniammatillisen tiimin tuen. Toimintatapaa tukee sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteinen asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apotti, joka otettiin käyttöön Helsingin terveyspalveluissa huhtikuussa 2021 sekä Terveys- ja hyvinvointiarvio -työkalu, jonka Helsinki on kehittänyt yhteistyössä Kustannus Oy Duodecim kanssa.

Helsingin kaupunki on saanut sosiaali- ja terveysministeriöltä valtionavustusta sote-uudistuksen valmisteluun. Sote-uudistuksen tavoitteena

on hyvinvointierojen kaventaminen, yhdenvertaiset palvelut, palvelujen hyvä saatavuus, työvoiman saannin turvaaminen ja kustannusten hallinta. Uudistusta valmistellaan sosiaali- ja terveystoimialalla kahdessa hankkeessa: Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hankkeessa ja Rakenneuudistus -hankkeessa. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskuksista asiakas saa kaikki tarvitsemansa sosiaali- ja terveystoimialan palvelut yhdestä paikasta. Keskuksiin on määrä koota perusterveydenhuollon, suun terveydenhuollon, sosiaalityön ja kotihoidon lähipalveluja, mielen-terveys- ja päihdehuollon perustason palveluja, avokuntoutuspalveluja, kansansairauksien ehkäisyä sekä neuvola- ja muita ehkäiseviä palveluja nykyisen terveys- ja hyvinvointikeskusmallin mukaisesti.

Sosiaali- ja terveystoimialalla jatketaan terveystoimialan kehittämistä Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hankkeen ja Rakenneuudistus-hankkeen tavoitteiden mukaisesti ja toimialalla analysoidaan terveystoimialan kehittämiskohteet ja niitä tukevat rakenteet. Riittävän henkilöstöresurssin saatavuuden turvaamiseksi valtakunnallisella tasolla on syytä lisätä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten, kuten lääkäreiden ja hoitohenkilökunnan, koulutusmäärien tullee olla riittävät työvoimapulan ehkäisemiseksi ja korjaamiseksi.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että Meri-Rastilan sosiaali- ja terveystoimialan edellytykset ja saatavuus voidaan varmistaa Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskuksen ja perhekeskuksen toimintamalleilla ja riittävällä resursoinnilla.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Terveys- ja sosiaalipalvelujen käytöllä ja palveluista saadulla hyödyllä on yhteys sosioekonomisiin hyvinvointi- ja terveyseroihin. Kaikille kuntalaisille avoimien ja hyvin toimivien terveys- ja sosiaalipalvelujen saatavuus on lähtökohta oikeudenmukaiseen sosiaali- ja terveydenhuoltoon."

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Ville Jalovaaran ja 52 muun valtuutetun toivomusponnosta selvittää terveystoimialan riittävyttä Meri-Rastilassa. Lausuntoa on pyydetty 31.8.2021 mennessä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi

31.08.2021

Timo Lukkarinen, terveysasemien johtajalääkäri, puhelin: 310 42611
timo.lukkarinen(a)hel.fi

Mari Kinnunen, johtava ylilääkäri, puhelin: 310 47941
mari.kinnunen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Jalovaara Ville, toivomusponsi, Kvsto 3.2.2021 asia 8
- 2 Helsingin kaupunginvaltuusto 3.2.2021 asia 8, Meri-Rastilan länsiosan asemakaavan ja asemakaavan muutoksen hyväksyminen (nro 12570)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 17.08.2021 § 154

HEL 2021-001659 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

17.08.2021 Pöydälle

Asiassa tehtiin seuraava palautusehdotus:

Palautusehdotus:

Jäsen Sinikka Vepsä: Ehdotan pontta palautettavaksi uudelleen valmisteluun. Miten Vuosaaren terveysaseman pitkään jatkuneet ongelmat ja tilanne korjataan? Kun Vuosaarella pitää lisätä resursseja, miten se tehdään ja kuinka paljon se aiheuttaisi kustannuksia?

Kannattaja: jäsen Samuel Adouchief

Palautusehdotuksen kannatuksen jälkeen keskustelu rajattiin palautusehdotukseen, minkä yhteydessä jäsen Samuel Adouchief teki pöydällepanoehdotuksen ja perui kannatuksensa jäsen Sinikka Vepsän palautusehdotukselle. Lisäksi jäsen Sinikka Vepsä myös kannatti esitettyä pöydällepanoehdotusta ja perui oman palautusehdotuksensa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian pöydälle yksimielisesti ilman äänestystä jäsen Samuel Adouchiefin ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

31.08.2021

Asia/8

Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi
Timo Lukkarinen, terveysasemien johtajalääkäri, puhelin: 310 42611
timo.lukkarinen(a)hel.fi
Mari Kinnunen, johtava ylilääkäri, puhelin: 310 47941
mari.kinnunen(a)hel.fi

§ 174

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Anna Vuorjoen ym. valtuustoaloitteesta koskien trans- ja muunsukupuolisten hoidon seurantaa ja kehittämistä

HEL 2021-005580 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Anna Vuorjoen ja 18 muun valtuutetun trans- ja muunsukupuolisten hoidon seurantaa ja kehittämistä koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että kaupunki selvittää mahdollisuutta toteuttaa arviointi, miten helsinkiläisten sukupuolidysforiaa kokevien ihmisten hoitoon pääsy toteutuu ja miten Palkon uudet suositukset ovat vaikuttaneet siihen sekä tehdä arvioinnin pohjalta suunnitelma tutkimuksiin ja hoitoon pääsyyn liittyvien epäkohtien korjaamiseksi yhteistyössä HUSin kanssa ja varmistaa, että perusterveydenhuollon henkilöstöllä on riittävä osaaminen sukupuolivähemmistöihin kuuluvien ihmisten kohtaamiseksi sekä hoidon toteuttamiseksi tai hoitoon ohjaamiseksi asianmukaisesti.

Terveys- ja hyvinvointivaltuutuksen palveluvalikoimaneuvosto (Palko) hyväksyi kesäkuussa 2020 suositukset sukupuoli-identiteetin variaatioihin liittyvän toimintakyvyn alenemaa aiheuttavan dysforian eli ahdistuksen lääketieteellisistä hoidoista, koska Helsingin yliopistollisen keskussairaalaan (HUS) ja Tampereen yliopistollisen sairaalan (TAYS) sukupuolidysforian tutkimukseen ja hoitoon perehtyneille moniammatillisille poliklinikoille lähetettyjen potilaiden määrä oli kasvanut ja heidän hoitotoiveensa olivat muuttuneet.

Sukupuoli-identiteetin variaatio tarkoittaa sukupuoli-identiteetin asettumista mihin tahansa kohtaan mies-nainen dimensioilla tai sen ulkopuolelle, ei ainoastaan jakoa miehiin ja naisiin. Vain osalla sukupuoli-identiteetin variaatioon liittyy merkittävää kärsimystä ja toimintakyvyn heikkenemistä ja vain osa toivoo saavansa lääketieteellistä hoitoa.

Palkon suosituksen mukaan sukupuoli-identiteettiin liittyvään epäselvyyteen tulee tarjota psykososiaalista tukea oireiden vaikeusasteen ja hoidon tarpeen porrastuksen mukaisesti oman kunnan perusterveydenhuollossa tai erikoissairaanhoidossa. Mahdollinen psykiatrisen ja psykososiaalisen hoidon tarpeen arviointi ja tarpeelliseksi todettu hoito tulisi järjestää jo ennen keskitetylle tutkimuspoliklinikalle lähettämistä, jotta tutkimusjakso on mahdollista käynnistää. Nämä toimet parantavat ter-

veydenhuollon resurssien tarkoituksenmukaista kohdentumista sekä varmistavat tutkimusprosessin ja mahdollisen hoitoprosessin oikea-aikaisuuden.

HUSin keskitetyiltä psykiatrisilta poliklinikoilta saadun selvityksen mukaan sukupuoli-identiteetin tutkimuksiin hakeutuvien täysi-ikäisten määrä on Suomessa vuosina 2007–2017 20-kertaistunut ja kasvu on edelleen jatkunut jyrkkänä.

HUS psykiatrian sukupuoli-identiteetin tutkimuspoliklinikalla lähetemäärä on kaksinkertaistunut vuodesta 2017 ja alkuvuoden 2021 perusteella lisäys vuoteen 2020 verrattuna on 39 %. Tutkimusjaksolle tulevien jonotusaika on kasvanut (alle 3 kuukautta jonottaneita 89 % vuonna 2019, 82 % vuonna 2020 ja 74 % vuonna 2021). Viidessä kuukaudessa poliklinikalle pääsee 99 % lähetetyistä.

HUSin sukupuoli-identiteetin tutkimuspoliklinikalla oli vuonna 2019 hoidossa 276 helsinkiläistä potilasta ja vuonna 2020 362 potilasta. Vuonna 2019 toteutui 914 käyntiä ja vuonna 2020 1413 käyntiä. Tänä vuonna 1.1.–24.4.2021 käyntejä oli 590.

HUS psykiatrian näkemyksen mukaan Palkon suositukset eivät heikennä sukupuolidysforiasta kärsivien potilaiden asemaa, vaan tuovat tämän asiakasryhmän näkyväksi terveydenhuollossa, yhdenvertaistavat palveluita ja painottavat riittävän aikaista selvittelyä ja tukea sekä kykyä kohdata sukupuolen moninaisuutta ja tunnistaa potilaista ne, jotka tarvitsevat keskitetyn yksikön palveluita. Suositukset myös varmistavat sukupuolenkorjaushoitojen turvallisuutta ja oikea-aikaisuutta.

HUS psykiatrian mukaan Palkon hoitosuositukset eivät ole hidastaneet oikea-aikaiseen tutkimukseen ja hoitoon pääsyä, vaan ne selkeyttävät vastuujakoa terveydenhuollon toimijoiden kesken. HUS psykiatria ilmaisee valmiutensa kehittää helsinkiläisten sukupuolidysforiapotilaiden hoitopolkua ja kohdentaa Helsingin alueellisiin palveluihin täydentävää sukupuolidysforia-koulutusta nykyisen matalan kynnyksen konsultaatiotoiminnan lisäksi.

Sosiaali- ja terveystoimiala tulee vielä tarkemmin selvittämään kyseisen asiakasryhmän hoitoon pääsyä sekä perusterveydenhuollossa että erikoissairaanhoidossa. Lisäksi henkilöstön osaamisen kehittämisen tarvetta arvioidaan ja mahdollisesti tarvittavaa lisäkoulutusta järjestetään. Helsinki-HUS Psykiatrian työnjakosopimuksen puitteissa sukupuoli-identiteetin tutkimusten ja sukupuolenkorjausprosessin hoitopolkua on aiheellista vielä tarkentaa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Oikein kohdistettu ja oikea-aikainen sukupuoli-identiteetin variaatioihin liittyvän dysforian hoito voi merkittävästi lievittää kärsimystä ja kohentaa sosiaalista toimintakykyä.”

Käsittely

Asiassa tehtiin seuraava palautusehdotus:

Palautusehdotus 1:

Jäsen Laura Korpinen: Pyydetään että lausunto palautetaan valmisteluun. Lausunnon kaksi viimeistä kappaletta ennen esittelijän perusteluita tulee kirjoittaa uudestaan. Lausunnon toiseksi viimeisessä kappaleessa tulee ottaa kielteinen kanta aloitteessa tehtyihin ehdotuksiin. Jos lisäkoulutusta henkilökunnalle katsotaan tarvittavan, se tulee hankkia neutraalilta toimijalta, kuten esimerkiksi HUSilta. Lausunnon viimeinen kappale antaa vääränlaisen lupauksen hoidon kohdistamisen ja oikea-aikaisuuden helppoudesta.

Kannattaja: jäsen Mikko Paunio

Jäsen Mikko Paunio kannatettua Laura Korpisen palautusehdotusta keskustelu rajattiin palautusehdotukseen ja palautusehdotuksesta äänestettiin (äänestys 1).

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus palautusehdotuksesta äänestämisen jälkeen:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Laura Korpinen: Lausunnon toiseksi viimeinen kappale ennen esittelijän perusteluita korvataan seuraavaksi: Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveydenhuollon väheneviä resursseja ei pidä käyttää aloitteessa vaadittujen selvitysten tekemiseen. Sosiaali- ja terveyslautakunta luottaa sosiaali- ja terveystoimialan henkilökunnan osaamiseen ja ammattitaitoon ja siihen, että potilaat kohdataan ja hoidetaan ihmisinä ja että tarvitsevat ohjataan hoitoon. Jos lisäkoulutusta henkilökunnalle katsotaan tarvittavan, se tulee hankkia neutraalilta toimijalta, kuten esimerkiksi HUSilta. Lausunnon viimeinen kappale ennen esittelijän perusteluita poistetaan.

Kannattaja: jäsen Mikko Paunio

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Palautusehdotus 1 (jäsen Laura Korpinen)

31.08.2021

Jaa-äännet: 10

Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Maaret Castrén, Kati Juva, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

Ei-äännet: 2

Laura Korpinen, Mikko Paunio

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Minna Lindgren

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi asian käsittelyn jatkamisen äänin 10 - 2 (poissa 1). Äänestyksen jälkeen lautakunta jatkoi asian käsittelyä.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Laura Korpinen)

Jaa-äännet: 10

Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Maaret Castrén, Kati Juva, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

Ei-äännet: 2

Laura Korpinen, Mikko Paunio

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Minna Lindgren

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen 10 - 2 äänin (poissa 1).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI1880001200052430
Alv.nro
FI02012566

31.08.2021

Asia/9

- 1 Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite
- 2 Lausunto HUS Psykiatria

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Anna Vuorjoki ja 18 muuta valtuutettua ovat tehneet trans- ja muunsukupuolisten henkilöiden hoidon seuranta- ja kehittämistä koskevan valtuustoaloitteen.

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoa 15.9.2021 mennessä. Valtuustoaloitteeseen on pyydetty myös HUSin lausunto.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite
- 2 Lausunto HUS Psykiatria

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

31.08.2021

Asia/10
Salassa pidettävä
JulkL (621/1999) 24.1 §
25 k

---

§ 175

Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)

31.08.2021

Asia/11
Salassa pidettävä
JulkL (621/1999) 24.1 §
25 k

---

§ 176

Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite

Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F11880001200052430

Alv.nro

FI02012566

§ 177

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten alla mainittuina päivinä tekemiä päätöksiä:

Toimialajohtaja 30.8.2021

154 § Sosiaali- ja terveystoimialan viranhaltijoiden päätösvallan käyttäminen yksilöhuollon asioissa 1.9.2021 lukien

155 § Kårkullan kuntayhtymän Helsingin alueella olevien yksiköiden siirtoa valmistelevan ohjausryhmän asettaminen

156 § Sosiaali- ja terveystoimialan toimintasäntö 1.9.2021 alkaen

Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja 25.8.2021

47 § Lastensuojelun laitoshoidon ja kehitysvammahuollon lääkäripalveluiden hankinta

48 § Lapsiperheiden kotipalvelun asiakasohjaus ja tilauspalvelun puhelinpalvelun lyhytaikainen sulkeminen

49 § Virkasuhteen täyttäminen, Kehitysvammapoliklinikan päällikkö, työavain SOTE-01-410-21

Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja 26.8.2021

50 § Sijaishuoltopaikan suorahankinta, Sairilan koulukoti, osasto Neitola, salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k

Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja 27.8.2021

51 § Kuntouttavan vankityön myyminen Etelä-Suomen rikosseuraamusalueen Suomenlinnan vankilalle vuonna 2021

Terveys- ja päihdepalvelujen johtaja 17.8.2021

50 § Suorahankinta koskien liikkuvan koronatestausyksikön vuokrausta

Terveys- ja päihdepalvelujen johtaja 25.8.2021

51 § Lääkärikonsultaatiopalvelujen hankinta lastenpsykiatriseen työryhmään

Terveys- ja päihdepalvelujen johtaja 26.8.2021

52 § Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskuksen terveysasemapa-
velujen aukioloajan asteittainen laajentaminen

Terveys- ja päihdepalvelujen johtaja 30.8.2021

53 § Rokotushenkilöstön vuokrauksen sopimusten irtisanominen

54 § Myllypuron terveys- ja hyvinvointikeskuksen terveysasemapa-
velujen aukioloajan asteittainen laajentaminen

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja 24.8.2021

73 § Myllypuron seniorikeskuksen päivätoiminta Sireenin tilapäinen
sulkeminen 20.9.2021

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja 26.8.2021

74 § Seniorikeskusten avoimien palvelukeskusten tilapäisen sulkemi-
sen jatkaminen 1.9.-12.9.2021 välisenä aikana

Tietohallintopäällikkö 24.8.2021

48 § Pegasos-järjestelmän terveydenhuollon vanhojen hoidollisten tie-
tojen Kanta-arkistoon viennin sidosyksikköhankinta

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Veera Komulainen, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 28743
veera.komulainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

31.08.2021

Asia/12

Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Veera Komulainen, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 28743
veera.komulainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

31.08.2021

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 166, 167, 169, 170, 171, 172, 173, 174 ja 177 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

MUUTOKSENHAKU HANKINTAPÄÄTÖKSEEN

Pöytäkirjan 168 §.

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta vaatimalla hankintaoikaisua tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle taikka molemmat.

OHJEET HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Oikaisuvaatimusaika

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä vaatimasta hankintaoikaisua.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

31.08.2021

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolta hankintaoikaisua vaaditaan, on Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa halua vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

31.08.2021

VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUDELLE

Valitusaika

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianton tapahtuneen myöhemmin.

Hankintaoikaisun vireilletulo ei vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosaisella on oikeus hakea muutosta valittamalla markkinaoikeudelle.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään markkinaoikeudelle.

Markkinaoikeuden asiointiosoite on seuraava:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 43314
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 43300

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

31.08.2021

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Ilmoitus valituksen tekemisestä hankintayksikölle

Valittajan tai hänen edustajansa on ilmoitettava kirjallisesti hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

Ilmoitus on tehtävä osoitteeseen:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

31.08.2021

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Odotusaika

EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Markkinaoikeuden ensimmäisenä asteena käsittelemässä asiassa maksu peritään riippumatta asian lopputuloksesta.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 175 ja 176 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

31.08.2021

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Postiosoite PL 6000 00099 HELSINGIN KAUPUNKI sosiaalijaterveys@hel.fi	Käyntiosoite Toinen linja 4 A Helsinki 53 www.hel.fi/sote	Puhelin +358 9 310 5015 Faksi +358 9 310 42504	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro F11880001200052430 Alv.nro FI02012566
---	---	---	------------------------------	--

31.08.2021

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI1880001200052430
Alv.nro
FI02012566

31.08.2021

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhajan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

31.08.2021

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Daniel Sazonov
puheenjohtaja

Veera Komulainen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Seija Muurinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 08.09.2021.